

STRATEŠKI I OPERATIVNI PLAN RAZVOJA SOCIJALNIH USLUGA

U području nadležnosti Centra za socijalnu skrb
Hrvatska Kostajnica

ULAGANJE U BUDUĆNOST

STRATEŠKI I OPERATIVNI PLAN RAZVOJA SOCIJALNIH USLUGA

U području nadležnosti Centra za socijalnu skrb
Hrvatska Kostajnica

Listopad 2015.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

SADRŽAJ

UVOD	3
VIZIJA	5
MISIJA SOCIJALNIH USLUGA	5
NAČELA	5
OPĆI PODACI O PODRUČJU	8
GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA	8
OPĆINA DVOR	14
OPĆINA DONJI KUKURUZARI	19
OPĆINA MAJUR	24
OPĆINA HRVATSKA DUBICA	30
STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA SOCIJALNIH USLUGA	36
PRIORITETNA PODRUČJA I OPERATIVNI CILJEVI RAZVOJA SOCIJALNIH USLUGA	37
OPERATIVNI PLAN SOCIJALNIH USLUGA ZA RAZDOBLJE 2016 - 2017 ZA PODRUČJE NADLEŽNOSTI CENTRA ZA SOCIJALNU SKRB HRVATSKA KOSTAJNICA	43

Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost Rehabilitacijskog centra za stres i traumu.

Strateški i operativni plan socijalnih usluga području nadležnosti Centra za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica nastao je u projektu „Kod kuće je najbolje: socijalne usluge u zajednici za starije i nemoćne osobe“, koji su od 9. svibnja 2014. do 8. studenog 2015. provodili Rehabilitacijski centar za stres i traumu iz Zagreba kao nositelj te Srpsko narodno vijeće, Općina Dvor i Centar za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica kao partneri. Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda, u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala, u programskom području „Širenje mreže socijalnih usluga – Faza II“.

Prilikom razvoja i implementacije projekta projektno partnerstvo i provedbeni tim nastojali su osigurati preduvjete za održivost socijalnih usluga razvijenih kroz projekt, koje su usmjerene unapređenju života i prevenciji institucionalizacije starijih i nemoćnih osoba, ali i za razvoj i unapređenje socijalnih usluga namjenjenih svim korisnicima u stanju socijalne potrebe u području provedbe projekta. S tim ciljem je formirana multisektorska Radna skupina sa zadatkom da mapira potrebe za socijalnim uslugama u području koje čine Grad Hrvatska Kostajnica te općine Dvor, Donji Kukuruzari, Majur i Hrvatska Dubica i da izradi Strateški i Operativni plan razvoja socijalnih usluga u ovom području.

Zakon o socijalnoj skrbi (NN 157/13) člankom 195. odgovornost za planiranje socijalnih usluga daje jedinicama područne (regionalne) samouprave – županijama i gradovima, za svoje teritorijalno područje. Sisačko – moslavačka županija, kojoj pripada regija u kojoj se provodio projekt „Kod kuće je najbolje“ donijela je Plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje 2011.-2014. te Akcijski plan razvoja socijalnih usluga za 2015. godinu. Plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje do 2020. godine u vrijeme provedbe ovog projekta bio je u izradi. Razvidno je, međutim, da su socijalne usluge i njihova dostupnost neravnomjerne na području županije a da je posebno područje Pounja siromašno kvalitetnim, dostupnim i ciljanim socijalnim uslugama koje uvažavaju specifične potrebe korisnika. Zbog toga je projektni tim već prilikom planiranja projekta donio odluku da u suradnji sa svim relevantnim dionicima na lokalnoj razini, koji sudjeluju u skrbi za najugroženije i socijalno isključene kategorije stanovništva, izradi plan razvoja socijalnih usluga upravo za ovo područje. Planiranje socijalnih usluga na ovaj način trebalo bi potaknuti njihov razvoj i unapređenje ali i bolju koordinaciju i suradnju svih resursa koji u ovom području stoje na raspolaganju u cilju unapređenja kvalitete podrške i skrbi osobama u stanju socijalne potrebe. Koordinaciju i umrežavanje projektni tim smatra osobito važnima upravo jer su ljudski i materijalni resursi nedostatni obzirom na rastuće potrebe sve starijeg i osiromašenog stanovništva te je njihovo optimalno korištenje nužno za makar djelomično zadovoljavanje potreba.

Projekt „Kod kuće je najbolje“ doprinio je razvoju i većoj dostupnosti socijalnih usluga ali i osposobljavanju novih pružatelja socijalnih usluga u ovim zajednicama. Kroz projekt je deset žena u nepovoljnom položaju – dugotrajno nezaposlenih i korisnica usluga u sustavu socijalne skrbi, osposobljeno za zanimanje njegovateljica starijih i nemoćnih osoba, a njih osam je u projektu zaposleno.

UVOD

Formiran je multidisciplinarni mobilni tim za pomoć i podršku starim i nemoćnim osobama u njihovim domovima, koji su pored njegovateljica činili liječnica, medicinski tehničar, psihologinja i socijalna radnica. Na ovaj način poticali smo i promovirali umrežavanje i suradnju različitih dionika u skrbi za jednu od najranjivijih kategorija stanovništva – stare i nemoćne osobe koje žive u samačkim kućanstvima u udaljenim i ruralnim naseljima u projektnom području. Smatramo, međutim, da razvijeni ljudski i drugi resursi, uključujući uspostavljene mreže i suradnje, mogu doprinijeti razvoju socijalnih usluga i drugim kategorijama korisnika, a posebno mogu poslužiti kao model dobre prakse za područje u kojem su korisnici raspršeni na velikom, uglavnom ruralnom prostoru, koji je prometno izrazito slabo povezan.

Članovi radne skupine izabrani su i pozvani tako da predstavljaju sve relevantne dionike u području provedbe projekta, koje se poklapa s područjem nadležnosti Centra za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica: sektor socijalne skrbi, sektor zdravstvene skrbi, sektor predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, jedinice lokalne samouprave, humanitarne i organizacije civilnog društva te policija u zajednici. Na ovaj način umreženi su i u planiranje socijalnih usluga uključeni svi dionici važni za efikasno i učinkovito pružanje usluga. No, dogodilo se i više od toga: formirana je kohezivni, motiviran i posvećen tim profesionalaca i aktivnista, koji ima tendenciju da preraste u stalnu radnu skupinu za planiranje i praćenje provedbe socijalnih usluga u ovom području.

Radna skupina za planiranje socijalnih usluga imala je četiri radna sastanka u razdoblju od ožujka do rujna 2015. na kojima je mapirala postojeće usluge najugroženijim korisnicima te potrebe koje je potrebno zadovoljiti. Na dvodnevnoj radionici održanoj u Daruvarskim Toplicama 22. i 23. listopada 2015. godine izrađen je Strateški i Operativni plan razvoja socijalnih usluga koji je pred vama.

Članovi radne skupine:

Dijana Vuković	Centar za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica, ravnateljica
Milica Ljubičić-Kepčija	Općina Dvor, Viša savjetnica za društvene djelatnosti i komunalno redarstvo
Klementina Karanović	Općina Majur, općinska načelnica
Marica Tubić	Osnovna škola Dvor, ravnateljica
Branka Ljepoja	Srednja škola Ivana Trnskog Hrvatska Kostajnica, školska knjižničarka
Nikolina Tepšić Vasiljević	Dječji vrtić „Sunce“ Dvor, odgajateljica
Mirjana Vujičić	Dom zdravlja Sisak – Ispostava Hrvatska Kostajnica, patronažna sestra
Nikolina Matekalo	Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije, Odsjek za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, psiholog
Maja Ikšić	Gradsko društvo Crvenog križa Hrvatska Kostajnica, ravnateljica
Zvonimir Vukorep	Općinsko društvo Crvenog križa Dvor, suradnik
Perica Markan	Policijska postaja Hrvatska Kostajnica, kontakt policajac
Mario Škledar	Policijska postaja Dvor, kontakt policajac
Zlatica Benčak	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Sisak, Ispostava Hrvatska Kostajnica, voditeljica Ispostave
Spomenka Đurić	Srpsko narodno vijeće, voditeljica programa
Dragana Knezić	Rehabilitacijski centar za stres i traumu, koordinatorica
Valentina Zeljak Božović	Rehabilitacijski centar za stres i traumu, predsjednica

VIZIJA

Kvalitetne i dostupne socijalne usluge koje doprinose razvoju zdravih zajednica u kojima se svi građani osjećaju sigurno i uključeno.

MISIJA RAZVOJA SOCIJALNIH USLUGA

Pružati kvalitetne i cjelovite socijalne usluge temeljene na individualiziranom pristupu i principu „pomoć do samopomoći“.

NAČELA

1. DRUŠTVENA SOLIDARNOST

Zajednica u cjelini a posebno istaknuti dionici odgovorni za donošenje i provedbu lokalnih politika, sudjeluje u pružanju podrške onima koji zbog različitih osobnih, ekonomskih i socijalnih prepreka i ograničenja s kojima se suočavaju nisu u stanju osigurati zadovoljenje vlastitih socijalnih potreba. Na taj način zajednica potiče razvoj društvene kohezije i socijalnog kapitala.

2. DOSTUPNOST SOCIJALNIH USLUGA

Potiče se ravnomjerni razvoj socijalnih usluga koje su dostupne svim korisnicima neovisno o njihovom mjestu življenja, imovinskom stanju te ekonomskim i osobnim preprekama u mobilnosti. Svaka osoba ima pravo na informacije o pravima i uslugama koje pridonose zadovoljavanju njenih osobnih potreba i poboljšanju kvalitete života u zajednici.

3. RAVNOPRAVNOST I POŠTIVANJE RAZLIČITOSTI

Prava i usluge u sustavu socijalne skrbi i drugim sektorima koji sudjeluju u podršci i skrbi za ranjive kategorije stanovništva, osiguravaju se svim korisnicima pod jednakim uvjetima uz poštivanje njihovih ljudskih prava i integriteta i uvažavajući njihove etničke, kulturne i vjerske različitosti.

4. INDIVIDUALIZIRANI PRISTUP

Socijalne usluge će se planirati i pružati imajući u vidu specifične potrebe svakog korisnika, prilagođavajući pri tom vrstu i intenzitet usluga u cilju optimalne pomoći i podrške pojedincu da zadovolji svoje potrebe i realizira vlastite mogućnosti.

5. NAČELO „POMOĆ DO SAMOPOMOĆI“

Socijalne usluge i usluge u drugim sektorima koji sudjeluju u podršci i skrbi za ranjive kategorije stanovništva planiraju se i pružaju na način da otkrivaju i razvijaju potencijale korisnika, potiču njegovo/njeno aktivno sudjelovanje i preuzimanje odgovornosti za zadovoljavanje vlastitih potreba i osnažuju korisnika za samodostatnost i neovisnost o sustavu socijalne skrbi.

6. SOCIJALNO UKLJUČIVANJE

Potiče se participacija korisnika usluga u sustavu socijalne skrbi u društvenom, ekonomskom i kulturnom životu zajednice, posebno u donošenje odluka koje ih se tiču. Socijalne usluge se planiraju i pružaju tako da potiču socijalno uključivanje onih koji su u riziku od socijalne isključenosti i institucionalizacije poput osoba s invaliditetom, osoba u ekstremnom siromaštvu te starih i nemoćnih.

7. PARTNERSTVO I UMREŽAVANJE DIONIKA I USLUGA

U zadovoljavanju ekonomskih, socijalnih i zdravstvenih potreba najranjivijih kategorija stanovništva potreban je partnerski pristup svih relevantnih dionika, kontinuirana i pravodobna razmjena informacija te umrežavanje pružatelja i usluga kako bi korisnik dobio brzu, učinkovitu i njegovim potrebama prilagođenu podršku za prevladavanje stanja, prepreka i ograničenja s kojima se suočava.

8. NAČELO PREVENTIVNOG DJELOVANJA

Lokalne zajednice u cjelini a dionici u pružanju podrške najranjivijim kategorijama stanovništva posebno, provode programe i intervencije kako bi se sprječio razvoj stanja, poremećaja i problema koja je teže prevladati te poduzimaju intervencije i mjere za održavanjem postignutog poboljšanja. Preventivno djelovanje važno je kako bi se izbjegli nepotrebni troškovi a posebno spriječila stanja psiho-socijalne i fizičke patnje korisnika.

9. NAČELO STRUČNOSTI I PROFESIONALNOSTI

Svi pružatelji socijalnih, zdravstvenih, obrazovnih i drugih usluga u u podršci i skrbi za ranjive kategorije stanovništva u svom radu se koriste najnovijim dostupnim stručnim znanjima i vještinama, u svom zanimanju se kontinuirano usavršavaju i prate znanstvena i stručna dostignuća.

OPĆI PODACI O PODRUČJU

GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA

Opći podaci

Prema podacima sa popisa iz 2011. godine u Hrvatskoj Kostajnici živi 2756 stanovnika, od kojih su 1421 (51,56%) žene, a 1335 (48,44%) muškarci.

Tablica 1 – Stanovništvo prema spolu

Broj stanovnika:	Žene (%)	Muškarci (%)
2756	1421 (51,56%)	1335 (48,44%)

Od ukupnog broja jednu četvrtinu (25,36%) čine stanovnici u dobi od 30 do 50 godina, 23,26% su u dobi od 51 do 65 godina, 19,31% u dobi preko 65 godina, 17,74% mladi od 15 do 29, a najmanji broj, 395 ili svega 14,33% su djeca do 14 godina.

Tablica 2 - Stanovništvo prema dobi

Djeca do 14 g.	Mladi 15 do 29	Dob 30 – 50	Dob 51 – 65	Dob 65+
395 (14,33%)	489 (17,74%)	699 (25,36%)	641 (23,26%)	532 (19,31%)

Od ukupno 182 djece predškolskog uzrasta svega 50 (27,5%) je obuhvaćeno predškolskim obrazovanjem. Prema podacima doma zdravlja u H. Kostajnici, u ovom trenutku jedno dijete predškolske dobi ima teškoće u razvoju.

U osnovnu školu upisano u školskoj 2015./16. godini je 266 učenika, od čega ih 11 pohađa školu po prilagođenom programu, a jedno je s invaliditetom.

U srednju školu upisano je 296 učenika (u Hrvatskoj Kostajnici se nalazi jedina srednja škola u hrvatskom Pounju, pa u taj broj ulaze i učenici iz ostalih općina). Jedan učenik srednje škole pohađa školu po prilagođenom programu, a dva imaju teškoće u učenju. Dva učenika sa invaliditetom upisana su u srednju školu u školskoj 2015./16. godini.

Mladih od 15 do 30 godina ima 489, od čega je 64 nezaposleno.

Tablica 3 – Djeca i mladi

	Hrvatska Kostajnica
djeca predškolske dobi (ukupno)	182
obuhvaćena predškolskim odgojem	50
s teškoćama u razvoju	1
djeca osnovnoškolske dobi (ukupno)	266
pohađaju nastavu po prilagođenom programu (imaju rješenje)	11
ostali koji imaju teškoća u učenju	0
s neprihvatljivim oblicima ponašanja*	0
s invaliditetom	1
djeca i mladi srednjoškolske dobi (ukupno)	296
pohađaju nastavu po prilagođenom programu (imaju rješenje)	1
ostali koji imaju teškoća u učenju	0
s neprihvatljivim oblicima ponašanja*	2
s invaliditetom	2
ostali mladi (19-30)	489
nezaposleni	247
neaktivni	1
maloljetni počinitelji prekršaja	3
maloljetni počinitelji kaznenih djela	1

Odraslih osoba ima 2.361 ili 85,67% od ukupnog broja stanovnika općine. Od toga su 532 (22,53%) starije osobe, preko 65 godina.

* Učenici sa izrečenom pedagoškom mjerom sprječavanja - opomena pred isključenje

Na evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 247 osoba, od kojih 137 (preko 55%) spada u grupu dugotrajno nezaposlenih. Od ukupnog broja prijavljenih, njih 100 ili preko 40% je na evidenciji HZZ-a preko 2 godine. Od nezaposlenih sa evidencije HZZ-a, 165 su nezaposleni s niskim kvalifikacijama ili bez kvalifikacija (oko 50%) i osobe starije od 50 godina.

Tablica 4 – Nezaposleni s manje mogućnosti na tržištu rada

Ukupan broj nezaposlenih	247
Dugotrajno nezaposleni	137
Nezaposleni bez kvalifikacija	82
Nezaposlene osobe s invaliditetom	2
Nezaposlene starije osobe (50+)	83
Neaktivne osobe (nezaposleni koji nisu na evidenciji HZZ-a)	346

U općini Hrvatska Kostajnica prema posljednjem popisu žive 532 osobe koje imaju preko 65 godina, što čini 19,3% stanovništva. Od toga preko 80 godina ima 103 osobe (19,36%). Veliki broj starih ljudi živi u samačkim domaćinstvima i u nepristupačnim područjima.

Tablica 5 – Stanovništvo treće životne dobi

	H. Kostajnica
stari od 65 do 80	532
stari 80+	103
stari koji žive u samačkim kućanstvima	20
stari koji žive u nepristupačnim područjima	61
stare osobe s invaliditetom	8
stare osobe s terminalnim bolestima	1

Srbi, kojih prema posljednjem popisu ima 690 ili 25%, su najveća etnička manjina na području Općine Hrvatska Kostajnica.

Tablica 6 - Nacionalne manjine

Naziv etničkih manjina	Broj pripadnika
Srbi	690
Bošnjaci	45
Albanci	14
Romi	7

Socio-ekonomski pokazatelji

Vlada Republike Hrvatske je, prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne samouprave prema stupnju razvijenosti, Hrvatsku Kostajnicu, s indeksom razvijenosti od 73,03%, svrstala u II. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50% i 75% prosjeka Republike Hrvatske. Pri izračunu indeksa razvijenosti korišteni su slijedeći pokazatelji: stopa nezaposlenosti, dohodak po stanovniku, proračunski prihodi jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku, opće kretanje stanovništva i stopa obrazovanosti.

Preko polovice primanja u općini Hrvatska Kostajnica je od mirovina (802 ili 29,1%) i stalnog rada (25,94%). Socijalne naknade su glavni izvor prihoda za 7% ili 193 stanovnika, 3% živi od povremenog rada, po 2,58% od povremene potpore drugih i nekih drugih prihoda, koje nisu naveli.

Oko 33% stanovništva (908) je bez primanja.

Tablica 7 – Glavni izvori primanja

Svega	2.756
Mirovine	802
Stalni rad	715
Socijalne naknade	193
Povremeni rad	84
Ostali prihodi	71
Povremena potpora drugih	68
Prihodi od poljoprivrede	23
Prihodi od imovine	5
Bez primanja	908

Gotovo polovica stanovnika, 46,44% (1280) ima srednjoškolsko obrazovanje. Samo osnovnu školu završilo je 19,27% stanovnika, a diplomu viske škole i sveučilišta ima oko 8% stanovnika Hrvatske Kostajnice.

Tablica 8 – Stanovništvo prema razini obrazovanja

Osnovnoškolsko obrazovanje	Srednjoškolsko obrazovanje	Visoka škola	Sveučilište	Ostalo
531	1280	111	112	327

Prema podacima iz Registra osoba s invaliditetima Zavoda za javno zdravstvo, u Hrvatskoj Kostajnici Dvoru, Donjim Kukuruzarima, Majuru i Hrvatskoj Dubici (podaci se ne vode odvojeno po općinama) iznad 18 godina ima 594 (21,55%) osoba s invaliditetom, od čega su najveći broj osobe s duševnim poremećajima, oštećenjima lokomotornog sustava i osobe s višestrukim oštećenjima.

Tablica 9 – Osobe s invaliditetom prema vrsti oštećenja

Vrsta oštećenja	Ukupno
Duševni poremećaji	149
Oštećenje lokomotornog sustava	114
Oštećenje drugih organa	92
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	60
Intelektualna oštećenja	15
Oštećenje sluha	18
Oštećenje vida	17
Oštećenje perifernog živčanog sustava	11
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	5
Prirođene anomalije i kromosomopatije	1
Autizam	1
Višestruka oštećenja	111
UKUPNO	594

Programi socijalnih usluga

Socijalne usluge u se obavljaju u okviru Ureda Grada, najvećim dijelom u okviru Programa za zadovoljavanje socijalnih potreba Grada Hrvatske Kostajnice. Kao potpora Općem upravnom odboru osnovano je Socijalno vijeće koje raspravlja o primljenim molbama za pomoć i predlaže gradonačelniku donošenje odluka o raspodjeli pomoći.

Ukupan proračun grada za 2015. iznosi 9.068.285,00 kn. Od toga, za zadovoljavanje socijalnih potreba za namijenjeno je 261.000,00 kn, što čini 2,88%. Izvori proračunskih sredstava za obavljanje poslova socijalne skrbi su UNICEF i županijski proračun.

Korisnici preko internet stranice grada i u Gradskoj upravi dobivaju informacije o pravima i uslugama koje organizira Grad.

Građani na području grada/općine su ostvarili sljedeće novčane mjere i prava iz lokalne djelatnosti socijalne skrbi:

Tablica 10 – Ostvarena prava iz socijalne skrbi

Pravo	Broj građana koji su ga koristili u 2015.	Iznos u kunama
Pravo na financiranje troškova stanovanja siromašnih građana	5	4.229,13
Pravo na financiranje školske kuhinje djeci iz siromašnih obitelji	47	10.090,00
Pravo na besplatne udžbenike za djecu iz siromašnih obitelji		93.478,48
JNP troškovi prehrane, lijekovi	3	15.000,00
JNP za novorođeno dijete	16	18.000,00
JNP bolest-smrt		5.000,00
Sufinanciranje školskih udžbenika		10.020,97
Boravak djece u vrtiću	50	482.289,00

U 2015. godini grad iz vlastitih proračunskih sredstava financira ili sufinancira različite socijalne potrebe, između ostalih: troškove smještaja djece u vrtić, financiranje školske kuhinje djeci iz siromašnih obitelji u OŠ Davorina Trstenjaka, pomoć za novorođenu djecu, jednokratne pomoći za podmirenje troškova stanovanja, te jednokratne pomoći u iznimnim okolnostima.

Troškovi boravka djece u vrtiću značajna su stavka koja se pokriva iz gradskog proračuna i u 2014. godini iznosila su nešto manje od pola milijuna kuna (482.289,00).

Grad financira rad udruga izravnim uvrštenjem u proračun, a iz podataka prikupljenih tijekom socijalnog planiranja, vidljivo je da svega nekoliko udruga koje pružaju socijalne usluge dobiva potporu iz gradskog proračuna, u nešto većem iznosu samo Crveni križ.

OPĆINA DVOR

Opći podaci

Prema podacima sa popisa iz 2011. godine u Dvoru živi 5570 stanovnika, od kojih su 2927 (52,55%) žene, a 2643 (47,45%) muškarci.

Broj stanovnika u općini Dvor je u konstantnom padu, a osnovni razlog velikom padu broja stanovnika u predposljednjem desetogodišnjem razdoblju su ratna zbivanja. Na području Općine je, prema popisu stanovništva iz 1991. godine, živjelo je 14.555 stanovnika.

Tablica 11 – Stanovništvo prema spolu

Broj stanovnika:	Žene (%)	Muškarci (%)
5570	2927 (52,55%)	2643 (47,45%)

Dvor je jedina općina u hrvatskom Pounju gdje preovladava etnički manjinsko stanovništvo, Srbi, koji ima 4005 ili 71,9%.

Od ukupnog broja, preko polovice je stanovništvo iznad 50 godina - osobe iznad 65 godina (29,25%) i od 50 do 65 (26,05%). Djece i mladih do 30 godina ima upola manje (23, 4%).

Tablica 12 - Stanovništvo prema dobi

Djeca do 14 g.	Mladi 15 do 29	Dob 30 – 50	Dob 51 – 65	Dob 65+
569 (10,21%)	734 (13,18%)	1187 (21,31%)	1451 (26,05%)	1629 (29,25%)

Dvor ima jedan vrtić. Od ukupno djece 258 predškolskog uzrasta mali broj, svega 28 (10,85%), je obuhvaćeno predškolskim obrazovanjem. Dvoje djece predškolskog uzrasta ima teškoće u razvoju. Jedna osnovna škola nalazi se u Dvoru te jedna područna škola u Rujevcu. Broj djece u osnovnoj školi svake godine se smanjuje. U školskoj 2015./16. godini upisano je 184 učenika (školske 2008/9 je bilo upisano 286 učenika), od čega ih 9 pohađa školu po prilagođenom programu, 15 ima poteškoće u učenju, 8 u ponašanju, a školu pohađaju i 3 učenika s invaliditetom, koji su uključeni u različite školske i izvannastavne aktivnosti.

U Dvoru je postojala, ali je ukinuta srednja škola. Nakon završene osnovne škole učenici gravitiraju u Hrvatsku Kostajnicu, Sisak i Zagreb ili odlaze u školu u susjednu BiH, u Novi Grad.

Mladih od 15 do 30 godina ima 734 (13,18%), od čega je 105 nezaposleno.

Tablica 13 – Djeca i mladi

Djeca do 14 g.	Mladi 15 do 29	Dob 30 – 50	Dob 51 – 65	Dob 65+ (ukupan broj i %)
569 (10,21%)	734 (13,18%)	1187 (21,31%)	1451 (26,05%)	1629 (29,25%)

Dvor ima 3372 radno sposobna stanovnika, a na evidenciju Zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 579 osoba (17,17%). Od ukupnog broja nezaposlenih na evidenciji HZZ-a 373 ili 64% su dugotrajno nezaposleni. Od prijavljenih na evidenciju njih 284 (gotovo 50%) na posao čekaju preko 2 godine. Struktura nezaposlenih na evidenciji HZZ-a, sa gotovo polovicom nezaposlenih bez obrazovanja i sa završenom samo osnovnom školom, je otežavajući faktor za zapošljavanje.

Tablica 14 – Podaci o nezaposlenima sa smanjenim mogućnostima na tržištu rada

Ukupan broj nezaposlenih	579
Dugotrajno nezaposleni	373
Nezaposleni bez kvalifikacija	254
Nezaposlene osobe s invaliditetom	11
Nezaposlene starije osobe (50+)	237
Neaktivne osobe (nezaposleni koji nisu na evidenciji HZZ-a)	1355

Starosna (dobna) struktura je jedna od temeljnih odrednica bioloških potencijala, vitalnosti i reproduktivnih kapaciteta svake populacije. Starima se smatraju one populacije u kojima dobna skupina od 60 i više godina čini preko 12% ukupnog stanovništva. U općini Dvor, prema posljednjem popisu, živi 1629 (29,25%) osoba koje imaju preko 65 godina, što čini gotovo trećinu ukupnog stanovništva.

Starijih osoba koje imaju preko 80 godina ima 358, a većina starih osoba (272), živi u samačkim kućanstvima i izoliranim, teško pristupačnim područjima (147), s niskim mirovinama ili bez ikakvih primanja, bez uvjeta za dostojanstven život. Prometna infrastruktura u području Dvora je izrazito loša. Dobra infrastruktura temelj je kvalitete života stanovnika, i neophodan preduvjet razvoja. Bez fizičke infrastrukture, prometne, komunalne, informacijsko-komunikacijske, život stanovništva je uvelike otežan. Pri tome nije važna samo opremljenost lokalnih središta, već udaljenih sela i zaselaka.

Javni prijevoz na području Općine Dvor je rijedak i nedostatan za dnevne migracije lokalnog stanovništva te je uglavnom vezan uz prijevoz školske populacije. U mnoga sela ne voze autobusi, zdravstvene usluge su teško dostupne, pa su stare i bolesne osobe za prijevoz do liječnika i nabavku lijekova prinuđene plaćati privatnim (neregistriranim) prijevoznicima 100-200 kuna po odlasku do Dvora ili Siska.

Vodovodnom mrežom je pokriveno 40%, električnom energijom 99%, a dostupnim prijevozom oko 70% populacije.

Ukupno 118 stanovnika Dvora prima minimalnu zajamčenu naknadu. Na području općine 191 osoba je ovisna o tuđoj njezi i pomoći. Ima 226 je osoba s invaliditetom, od kojih je 181 s tjelesnim invaliditetom, 45 s intelektualnim teškoćama, a 9 s kombiniranim smetnjama.

Na teritoriju općine u 2014. godini su prijavljena čak 22 slučaja nasilja u obitelji.

Tablica 15 – Podaci o broju osoba treće životne dobi

	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
Svi	2.128	1.629	793	49,6	271,8	38,2
m	844	621	267	46,9	207,9	31,9
ž	1.284	1.008	526	52	340,6	43,9

Socio-ekonomski pokazatelji

Vlada Republike Hrvatske je, prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne samouprave prema stupnju razvijenosti, Dvor, s indeksom razvijenosti od 40,24%, svrstala u I. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti ispod 50% prosjeka Republike Hrvatske.

Najznačajniji izvor prihoda u općini su mirovine, od kojih živi 35% stanovnika. Od stalnog rada živi manji broj stanovnika, oko 16%, dok 7% stanovnika prima socijalnu naknadu.

Kada je o gospodarstvu riječ, danas u Dvoru rade samo dvije privatne pilane, nekoliko obrta, trgovina i lokala. Prije posljednjeg rata je samo u drvnjoj industriji radilo 550 radnika, a ukupno je bilo zaposleno oko 2.000 stanovnika u pogonima sisačke Željezare, transportnom, građevinskom i trgovačkom poduzeću. KIO keramika je otišla u stečaj, kupio ju je Modus koji zapošljava 80-ak ljudi, s tim da gotovo polovica putuje na posao izvan općinskih granica te ne plaća poreze u Dvoru, što osiromašuje ionako tanak općinski budžet. To su državni službenici, zaposlenici u zdravstvu, školstvu i policiji.

Više od 30% stanovništva (1745) je bez primanja.

Tablica 16 – Glavni izvori primanja

Svega	5570
Mirovine	1972
Stalni rad	912
Socijalne naknade	401
Povremeni rad	211
Prihodi od poljoprivrede	197
Povremena potpora drugih	153
Ostali prihodi	130
Prihodi od imovine	7
Bez primanja	1745

Oko 40% stanovnika Dvora ima srednjoškolsko obrazovanje. Samo osnovnu školu završilo je 17,31% stanovnika, a diplomu viske škole i sveučilišta ima svega 2,64% stanovnika Dvora.

Tablica 17 – Stanovništvo prema razini obrazovanja

Osnovnoškolsko obrazovanje	Srednjoškolsko obrazovanje	Visoka škola	Sveučilište	Ostalo
964	2329	222	147	1339

Programi socijalnih usluga

Ukupan proračun općine Dvor za 2014. iznosio je 10.707.680,00kn. Od toga, za zadovoljavanje socijalnih potreba izdvojeno je 761.119,77kn, što čini blizu 10%.

Korisnici preko internet stranice grada, na oglasnoj ploči Općine i direktnim informiranjem od strane zaposlenika Općine dobivaju informacije o svojim pravima i uslugama koje im stoje na raspolaganju. također, korisnici su informirani i preko predstavničkog tijela, koje usvaja Program javnih potreba u socijalnoj skrbi, u podružnici CZSS, preko škole i patronažne sestre.

U 2014. godini je općina iz vlastitih proračunskih sredstava financirala ili sufinancirala troškove za različite socijalne potrebe građana, između ostalih: nabavka besplatnih udžbenika za djecu iz siromašnih obitelji, financiranje školske kuhinje u OŠ Dvor, jednokratne pomoći za podmirenje troškova stanovanja te stipendiranje studenata iz siromašnih obitelji.

Specifičnost općine Dvor je veličina općine (proteže se na čak 504,9 km², s ukupno 64 naselja) te slaba prometna povezanost, a uočljiva je neravnomjerna dostupnost socijalnih usluga, slaba povezanost pružatelja usluga te općenito slabiji kapaciteti i mali broj postojećih pružatelja socijalnih usluga. U općini su posebno izražene potrebe zbrinjavanja starijih i nemoćnih osoba. U brizi za ovu prioritetnu skupinu nedostaje i institucionalnih oblika skrbi, prvenstveno za one osobe kojima je potrebna stalna zdravstvena njega, te palijativna skrb. Obzirom na izražene potreba nedostaje udomitelja za sve kategorija korisnika (djeca, starije i nemoćne osobe, psihički bolesne osobe, osobe s invaliditetom). Uočljiv je nedostatak asistenata za djecu s teškoćama u razvoju te rehabilitacijskih programa za djecu s teškoćama u razvoju i mlade s invaliditetom. Također ne postoji usluga specijaliziranog prijevoza koji bi omogućila djeci i mladima uključivanje u rehabilitacijske i integracijske programe u drugim općinama ili gradovima. Što se tiče populacije djece i mladih nedostaje preventivnih programa i klubova mladih ili mjesta za kvalitetniju organizaciju slobodnog vremena. U općini je uočljiv nedostatak educiranih osoba za pružanje socijalnih usluga (psihologa, logopeda, socijalnih radnika, socijalnih pedagoga).

Građani na području grada/općine su ostvarili sljedeće novčane mjere i prava iz lokalne djelatnosti socijalne skrbi:

Tablica 18 –Struktura troškova iz socijalne skrbi

Pravo	Broj građana koji su ga koristili u 2014.	Iznos u kunama
Financiranje troškova stanovanja siromašnih građana	60	62.950,00
Financiranje školske kuhinje djeci iz siromašnih obitelji	49	40.000,00
Besplatni udžbenici za djecu iz siromašnih obitelji	188	172.895,00
Pravo na financiranje troškova ogrjeva korisnicima socijalne pomoći	132	135.900,00
Stipendije za učenike iz siromašnih obitelji	3	13.500,00
Oprema za novorođenčad	20	34.500,00
Sufinanciranje prijevoza srednjoškolaca	38	64.794,00
Pomoć u kući starijim osobama	36	233.220,00
Dnevni boravak za odrasle osobe s invaliditetom		4.881,00

Prema procjeni predstavnika lokalne samouprave, potrebe za socijalnim uslugama za sve ranjive skupine su velike, a neke od usluga su jedino razvijene za starije i nemoćne osobe, preko projekata koje provode Rehabilitacijski centar za stres i traumu, Crveni križ, CZSS i još neke udruge iz Siska i Petrinje povremeno.

OPĆINA DONJI KUKURUZARI

Opći podaci

Prema podacima sa popisa iz 2011. godine u Donjim Kukuruzarima živi 1634 stanovnika, od kojih su 811 (49,63%) žene, a 823 (50,37%) muškarci.

Tablica 19 – Stanovništvo prema spolu

Broj stanovnika:	Žene (%)	Muškarci (%)
1.634	811 (49,63%)	823 (50,37%)

Od ukupnog broja, preko jedne četvrtine (26,32%) čine stanovnici u dobi od 30 do 50 godina, 20,99% su u dobi preko 65 godina, 19,34% u dobi od 51 do 65 godina, 17,13% mladi od 15 do 29, a najmanji broj, 265 ili svega 16,22% su djeca do 14 godina.

Tablica 20 – Stanovništvo prema dobi

Djeca do 14 g	Mladi 15 do 29	Dob 30 – 50	Dob 51 – 65	Dob 65+
265 (16,22%)	280 (17,13%)	430 (26,32%)	316 (19,34%)	343 (20,99%)

Donji Kukuruzari nemaju vrtić, iako imaju 105 djece predškolskog uzrasta te djeca ne pohađaju predškolski program.

U osnovnu školu "Katarina Zrinska" u Mečenčanima u školskoj 2015./16. godini upisano je 106 učenika, od čega ih 13 pohađa školu po prilagođenom programu, teškoće u učenju ima petoro djece, dvoje je s neprihvatljivim oblicima ponašanja, a jedno dijete s invaliditetom.

U srednju školu upisana su 103 učenika, koji idu u srednju školu u Hrvatskoj Kostajnici. Od tog broja troje pohađa nastavu po prilagođenom programu, troje ima neki oblik neprihvatljivog ponašanja, a jedan učenik srednje škole je s invaliditetom.

Mladih od 15 do 30 godina ima 280, od kojih je 49 nezaposleno, a 69 osoba spada u kategoriju neaktivnih.

Tablica 21 – Djeca i mladi

djeca predškolske dobi (ukupno)	105
obuhvaćena predškolskim odgojem	0
s teškoćama u razvoju	0
djeca osnovnoškolske dobi (ukupno)	106
pohađaju nastavu po prilagođenom programu (imaju rješenje)	13
ostali koji imaju teškoća u učenju	5
s neprihvatljivim oblicima ponašanja*	2
s invaliditetom	1
djeca i mladi srednjoškolske dobi (ukupno)	110
pohađaju nastavu po prilagođenom programu (imaju rješenje)	3
ostali koji imaju teškoća u učenju	0
s neprihvatljivim oblicima ponašanja*	3
s invaliditetom	1
ostali mladi (19-30)	280
nezaposleni	49
neaktivni	69
maloljetni počinitelji prekršaja	0
maloljetni počinitelji kaznenih djela	0

Odraslih osoba ima 1313 ili 80,35% od ukupnog broja stanovnika općine.

Srbi, kojih prema posljednjem popisu ima 569 ili 34,82%, su najveća etnička manjina na području Općine Donji Kukuruzari.

* Učenici sa izrečenom pedagoškom mjerom sprječavanja - opomena pred isključenje

Tablica 22 - Nacionalne manjine

Naziv etničkih manjina	Broj pripadnika
Srbi	569 (34,82%)

Na evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljena je 251 osoba (28,5% od ukupnog broja odraslih stanovnika do 65 godina), od čega 191 (76,1%) spada u grupu dugotrajno nezaposlenih, a 141 na zaposlenje čeka od 2 do 8 godina. Od ukupnog broja 142 su nezaposleni s niskim kvalifikacijama ili bez kvalifikacija (56,57%). Osobe starije od 50 godina na evidenciji ZHZZ-a također su brojne (97 ili 38,65%). Veliki je broj i neaktivnih osoba u Donjim Kukuruzarima (389).

Tablica 23 – Nezaposleni sa smanjenim mogućnostima na tržištu rada

Ukupan broj nezaposlenih	251
Nezaposleni bez kvalifikacija	142
Dugotrajno nezaposleni	191
Nezaposlene osobe s invaliditetom	2
Nezaposlene starije osobe (50+)	97
Neaktivne osobe (nezaposleni koji nisu na evidenciji hzz-a)	389

U Donjim Kukuruzarima žive 343 (20,99%) osobe preko 65 godina, od kojih 90 ili 26,24% ima preko 80 godina, 15 ih živi u samačkim domaćinstvima, a 93 (27,11%) je na teško pristupačnom terenu, u dislociranim i izoliranim selima.

Tablica 24 – Stanovništvo treće životne dobi

stari od 65 do 80	343
stari 80+	90
stari koji žive u samačkim kućanstvima	15
stari koji žive u nepristupačnim područjima	93
stare osobe s invaliditetom	4
stare osobe s terminalnim bolestima	5

Socio-ekonomski pokazatelji

Vlada Republike Hrvatske je, prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne samouprave prema stupnju razvijenosti, Donje Kukuruzare, s indeksom razvijenosti od 32,54%, svrstala u I. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti ispod 50% prosjeka Republike Hrvatske.

Gospodarstvo općine u jako lošem stanju, stopa nezaposlenosti velika, a mnoge obitelji s područja Općine su korisnici socijalne pomoći.

Gospodarski razvoj ovog kraja trebao bi se temeljiti na postojećim prirodnim resursima, te bi tako trebao biti usko vezan uz razvoj poljoprivredne proizvodnje, seoskog i lovnog turizma, drvne industrije. Razvoj poduzetništva pokušava se potaknuti izgradnjom Poduzetničke zone „Veleška polja“ na području Općine Donji Kukuruzari.

U Donjim Kukuruzarima najznačajniji izvor prihoda su mirovine, 26,44%. Većem broju stanovnika glavni izvor prihoda su socijalne naknade nego stalni rad. Bez primanja je gotovo polovica stanovnika općine 41,43%. Najveći broj zaposlenih radi u javnoj upravi, građevinarstvu, poljoprivredi, administrativnim djelatnostima i trgovini.

Tablica 25 – Glavni izvori primanja

Svega	1634
Mirovine	432
Socijalne naknade	204
Stalni rad	188
Povremeni rad	95
Poljoprivreda	60
Povremena potpora drugih	25
Bez primanja	677

Srednjoškolsko obrazovanje ima 31,02% stanovnika Donjih Kukuruzara. Samo osnovnu školu i završilo je 25,7% stanovnika, a diplomu viske škole i sveučilišta ima samo oko 3,43% stanovnika. Bez obrazovanja i sa nedovršenom osnovnom školom je 23,62% stanovnika.

Tablica 26 – Stanovništvo prema razini obrazovanja

Osnovnoškolsko obrazovanje	Srednjoškolsko obrazovanje	Visoka škola	Sveučilište	Ostalo
420 (25,7%)	507 (31,02%)	34 (2,08%)	22 (1,35%)	386 (23,62%)

Programi socijalnih usluga

Ukupan proračun grada za 2014. godinu iznosio je 2.200.788,25 kn. Od toga, za zadovoljavanje socijalnih potreba izdvojeno je 297.321,82 kn, što čini 13,51% budžeta općine.

U Donjim Kukuruzarima ima 80 primatelja zajamčene minimalne naknade.

Prema procjeni predstavnika jedinice lokalne samouprave za potrebe istraživanja podataka za izradu Plana razvoja socijalnih usluga SMŽ (2015-2020), socijalne usluge na području općine su iznimno potrebne za sve rizične skupine (starije i nemoćne osobe, siromašne, nezaposlene, osobe s invaliditetom, djecu u riziku, ovisnike, kronično oboljele i dr.), a iznimno slabo su razvijene.

Većina stanovnika je nezaposlena, za djecu ne postoje primjereni sadržaji, niti aktivnosti, o starijima nema tko brinuti, a u većini slučajeva nemaju dovoljno sredstava za osnovne životne potrebe. U lokalnoj sredini nedostaju predškolska ustanova, igraonice za djecu, domovi za starije i nemoćne osobe i sl. Stručni kapaciteti dostupni za razvoj socijalnih usluga također su minimalni, prema njihovoj procjeni.

Korisnici preko internet stranice grada i na oglasnoj ploči u gradskoj upravi mogu dobiti informacije o pravima i uslugama koje organizira općina.

Građani na području grada/općine su ostvarili sljedeće novčane mjere i prava iz lokalne djelatnosti socijalne skrbi:

Tablica 27 – Struktura troškova iz socijalne skrbi

Pravo	Iznos u kunama
Pomoć obiteljima i kućanstvima	21.035,38
Sufinanciranje školske kuhinje	35.888,00
Sufinanciranje knjiga djeci iz siromašnih obitelji	77.158,44
Pomoć za novorođeno dijete	13.000,00
Drva za ogrijev	92.700,00

Sufinanciranje projekta "Pomoć i njega u kući"	5.340,00
Djelatnost CK	10.000,00
Humanitarna djelatnost kroz udruge građana	7.200,00
Ostale naknade građanima i kućanstvima	35.000,00
UKUPNO	297.321,82

U 2015. godini grad iz vlastitih proračunskih sredstava financira ili sufinancira različite socijalne potrebe, između ostalih: financiranje školske kuhinje djeci iz siromašnih obitelji, pomoć za novorođenu djecu, jednokratne pomoći obiteljima i kućanstvima, financiranje drva za ogrijev siromašnim obiteljima te sufinanciranje projekta "Pomoć i njega u kući", namijenjenog starijim i nemoćnim osobama.

Grad financira rad udruga izravnim uvrštenjem u proračun, a iz podataka prikupljenih tijekom socijalnog planiranja, vidljivo je da svega nekoliko udruga koje pružaju socijalne usluge dobiva potporu iz gradskog proračuna, u nešto većem iznosu samo Crveni križ.

OPĆINA MAJUR

Opći podaci

Prema podacima sa popisa iz 2011. godine u Majuru živi 1185 stanovnika, od kojih su 614 (51,81%) muškarci, a 571 (48,19%) žene.

Tablica 28 – Stanovništvo prema spolu

Broj stanovnika:	Žene	Muškarci
1185	571 (48,19%)	614 (51,81%)

Od ukupnog broja, najveći broj je stanovnika u dobi preko 65 godina, 328 ili 27,68%. Gotovo isto toliko, 26,75% su stanovnici u dobi od 51 -65 godina, što znači da je prosječna starost populacije u Majuru visoka, 48,5 godina, a indeks starosti ili relativna učestalost starih u odnosu na mlade pripadnike posmatrane populacije je 247,7 (za žensku populaciju i viši, iznosi 263,8), među najvišima u Hrvatskoj.

Starih osoba preko 65 godina je više nego djece i mladih do 30 godina zajedno (300 ili 25,32%), dok je osoba u najproduktivnijoj životnoj fazi u dobi od 30 do 50 godina svega 240 ili oko 20%.

Tablica 29 – Stanovništvo prema dobi

Djeca do 14 g.	Mladi 15 do 29	Dob 30 – 50	Dob 51 – 65	Dob 65+
136	164	240	317	328

Majur nema vrtić, iako ima 62 djece predškolske dobi, te djeca nisu uključena u predškolski program. Također, u Majuru ne postoji osnovna škola.

Mladih od 15 do 30 godina ima 164, od kojih je 24 nezaposleno, a isto toliko spada u kategoriju neaktivnih.

Tablica 30 – Djeca i mladi

djeca predškolske dobi (ukupno)	62
obuhvaćena predškolskim odgojem	0
s teškoćama u razvoju	2
djeca osnovnoškolske dobi (ukupno)	76
pohađaju nastavu po prilagođenom programu (imaju rješenje)	2
ostali koji imaju teškoća u učenju	2
s neprihvatljivim oblicima ponašanja*	0
s invaliditetom	0
djeca i mladi srednjoškolske dobi (ukupno)	40
pohađaju nastavu po prilagođenom programu (imaju rješenje)	0
ostali koji imaju teškoća u učenju	0
s neprihvatljivim oblicima ponašanja*	0
s invaliditetom	2
ostali mladi (19-30)	164
nezaposleni	99

* Učenici sa izrečenom pedagoškom mjerom sprječavanja - opomena pred isključenje

neaktivni	24
maloljetni počinitelji prekršaja	0
maloljetni počinitelji kaznenih djela	0

Radno sposobnih ima 721 ili 60,84% od ukupnog broja stanovnika općine.

Srbi, kojih prema posljednjem popisu ima 323 ili 27,26%, su najveća etnička manjina na području Općine Majur.

Tablica 31 - Nacionalne manjine

Naziv etničkih manjina	Broj pripadnika
Srbi	323

Na evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 99 (51 žena i 48 muškaraca) osoba (13,73% od ukupnog broja odraslih stanovnika do 65 godina), 70 (preko 70%) ih spada u grupu dugotrajno nezaposlenih. Od broja dugotrajno nezaposlenih 54 su nezaposleni sa završenom najviše osnovnom školom (54,55%) i osobe starije od 50 godina na evidenciji ZHZZ-a također su brojne (42 ili 24,24%). Veliki je broj i neaktivnih osoba, onih koji su nezaposleni, a nisu na evidenciji HZZ-a, u Majuru (224).

Tablica 32 – Nezaposleni sa smanjenim mogućnostima na tržištu rada

Ukupan broj nezaposlenih	99
dugotrajno nezaposlene osobe	70
nezaposleni bez kvalifikacija	54
nezaposlene osobe s invaliditetom	0
nezaposlene starije osobe (50+)	42
neaktivne osobe (nezaposleni koji nisu na evidenciji hzz-a)	224

U Majuru, prema posljednjem popisu stanovništva, živi 328 (27,68%) osoba preko 65 godina, od kojih 157 (blizu polovice) ima preko 80 godina, 11 ih živi u samačkim domaćinstvima, a 132 (40%) je na teško pristupačnom terenu, u dislociranim i izoliranim selima. Stare osobe žive uglavnom od vrlo niskih mirovina, s ozbiljnim oboljenjima (teško kretanje, srčana oboljenja, dijabetes, hipertenzija, karcinomi), u izolaciji ili sa vrlo siromašnim socijalnim kontaktima, bez organiziranih aktivnosti u zajednici.

Tablica 33 – Stanovništvo treće životne dobi

stari od 65 do 80	328
stari 80+	157
stari koji žive u samačkim kućanstvima	11
stari koji žive u nepristupačnim područjima	132
stare osobe s invaliditetom	2
stare osobe s terminalnim bolestima	3

Socio-ekonomski pokazatelji

Vlada Republike Hrvatske je, prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne samouprave prema stupnju razvijenosti, Majur, s indeksom razvijenosti od 53,87%, svrstala u II. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50 i 75% prosjeka Republike Hrvatske.

U Majuru su najznačajniji izvor prihoda mirovine, 34%. Od stalnog rada živi gotovo upola manje stanovnika nego od mirovina, dok je gotovo trećina 32,32% stanovnika bez primanja.

Tablica 34 – Glavni izvori primanja

Svega	1185
Mirovine	408
Stalni rad	235
Socijalne naknade	85
Povremeni rad	48
Prihodi od poljoprivrede	33
Povremena potpora drugih	18
Ostali prihodi	4
Prihodi od imovine	1
Bez primanja	383

Srednjoškolsko obrazovanje ima najveći broj, 37,55% stanovnika Majura. Samo osnovnu školu i završila je gotova četvrtina stanovnika, a diplomu viske škole i sveučilišta ima svega oko 4,3 % stanovnika. Bez obrazovanja i sa nedovršenom osnovnom školom je 24,89% stanovnika.

Najveći broj stanovnika je zaposleno u industriji, jer u Majuru radi jedna od rijetkih uspješnih kompanija u Pounju, PPS Galeković, koja se bavi proizvodnjom gotovih parketa i podova.

Osim u industriji, stanovništvo Majura je zaposleno u javnoj upravi, zdravstvu, trgovini i građevinarstvu.

Tablica 35 – Stanovništvo prema razini obrazovanja

Osnovnoškolsko obrazovanje	Srednjoškolsko obrazovanje	Visoka škola	Sveučilište	Ostalo
295	445	24	27	258

Programi socijalnih usluga

Ukupan proračun općine za 2014. godinu iznosio je 4.096.098,24 kn. Od toga, za zadovoljavanje socijalnih potreba izdvojeno je 144.859 kn, što čini oko 3,5% budžeta općine. Socijalne potrebe financiraju se dijelom iz lokalnog, a dijelom iz županijskog proračuna.

U Majuru ima 37 primatelja zajamčene minimalne naknade, 50 osoba ovisi o tuđoj njezi i pomoći.

U Majuru ima 7 osoba s invaliditetom (6 s intelektualnim teškoćama, 1 sa senzornim teškoćama u području sluha i vida).

Prema procjeni predstavnika jedinice lokalne samouprave za potrebe istraživanja podataka za izradu Plana razvoja socijalnih usluga SMŽ (2015-20120), socijalne usluge na području općine su iznimno potrebne za sve rizične skupine (starije i nemoćne osobe, siromašne, nezaposlene, osobe s invaliditetom, djecu u riziku, ovisnike, kronično oboljele i dr.), a vrlo slabo su razvijene.

Većina stanovnika je nezaposlena, za djecu ne postoje primjereni sadržaji, niti aktivnosti, o starijima nema tko brinuti, a u većini slučajeva nemaju dovoljno sredstava za osnovne životne potrebe. U lokalnoj sredini nedostaju predškolska ustanova, igraonice za djecu, domovi za starije i nemoćne osobe i sl. Stručni kapaciteti dostupni za razvoj socijalnih usluga također su minimalni, prema njihovoj procjeni.

Korisnici preko internet stranice grada i na oglasnoj ploči u gradskoj upravi mogu dobiti informacije o pravima i uslugama koje organizira općina.

Građani na području grada/općine su ostvarili sljedeće novčane mjere i prava iz lokalne djelatnosti socijalne skrbi:

Tablica 36 – Ostvarena prava iz socijalne skrbi

Pravo	Iznos u kunama
Pomoć obiteljima i kućanstvima - stanovanje	7.000
Pomoći obiteljima za školsku prehranu	11.000
Pomoć obiteljima za školske udžbenike	17.000
Pomoć djeci iz područne škole Graboštani	2.000
Pomoć obiteljima i kućanstvima - ogrijev	33.300
Poticajna sredstva za upis djece u školu Graboštani	4.000
Pomoć osobama s invaliditetom	7.000
Stipendije	38.200
Pomoć za novorođeno dijete	5.000
Darovi djeci za Sv. Nikolu	6.000
Pomoć građanima u naravi	3.000
Pomoć građanima – smrtni slučaj	2.000
Sufinanciranje programa pomoć i njega u kući	9.359
UKUPNO	144.859

U 2014. godini općina je financirala ili sufinancirala različite socijalne potrebe, između ostalih: stipendije siromašnim studentima, financiranje školske kuhinje djeci iz siromašnih obitelji, pomoć za novorođenu djecu, jednokratne pomoći obiteljima i kućanstvima, financiranje drva za ogrijev siromašnim obiteljima, počom za rad područne škole u Graboštanima te sufinanciranje projekta "Pomoć i njega u kući", namijenjenog starijim i nemoćnim osobama.

Posebno izražene potrebe na području općine su teškoće u podmirivanju troškova stanovanja, zbog malih prihoda stanovništva i velikog udjela stanovništva starije životne dobi. Općina nije u mogućnosti sufinancirati troškove stanovanja za osobe mlađe od 65 godina, što je naročito zabrinjavajuće ako se uzme u obzir broj mlađih kreditno opterećenih obitelji s djecom čiji su radno sposobni članovi ostali bez posla te rizik od siromaštva kod jednoroditeljskih obitelji.

U provođenju socijalnih usluga općina surađuje s udrugama i financira ih izravnim uvrštenjem na osnovu prijavljenih programa i potpisanih ugovora.

OPĆINA HRVATSKA DUBICA

Opći podaci

Općina Hrvatska Dubica nalazi se uz lijevu obalu rijeke Une, između općina Jasenovac i Sunja, te grada Hrvatska Kostajnica.

Prema podacima sa popisa iz 2011. godine u Hrvatskoj Dubici živi 2089 stanovnika, od kojih su 1088 (52%) muškarci, a 1001 (48%) žene.

Tablica 37 – Stanovništvo prema spolu

Broj stanovnika:	Žene	Muškarci
2089 1001	(52,08%)	1088 (47,92)

Od ukupnog broja, najveći broj je stanovnika u dobi od 30 do 50 godina, 510 ili 24,41%. Gotovo isto toliki postotak, 23,17% su stanovnici u dobi od preko 65 godina, a samo nešto malo manje je stanovnika u dobi 51 do 65 godina, 22,36%.

Tablica 38 - Stanovništvo prema dobi

Djeca do 14 g.	Mladi 15 do 29	Dob 30 – 50	Dob 51 – 65	Dob 65+
304 (14,55%)	324 (15,51%)	510 (24,41%)	467 (22,36%)	484 (23,17%)

Hrvatska Dubica nema vrtić te preko 120-ero djece predškolske dobi nije uključeno u predškolski program. Također, u Hrvatskoj Dubici ne postoje ni srednjoškolske ustanove.

U Osnovnu školu Ivo Kozarčanin upisano je 125-ero učenika. Sedmero djece pohađa školu po posebnom programu, a jedno je s invaliditetom.

Mladih od 15 do 30 godina ima 402, od kojih je 52 nezaposlenih, a 67 osoba spada u kategoriju neaktivnih.

Tablica 39 – Djeca i mladi

djeca predškolske dobi (ukupno)	123
obuhvaćena predškolskim odgojem	0
s teškoćama u razvoju	1
djeca osnovnoškolske dobi (ukupno)	125
pohađaju nastavu po prilagođenom programu (imaju rješenje)	7
ostali koji imaju teškoća u učenju	0
s neprihvatljivim oblicima ponašanja*	0
s invaliditetom	1
djeca i mladi srednjoškolske dobi (ukupno)	112
pohađaju nastavu po prilagođenom programu(imaju rješenje)	1
ostali koji imaju teškoća u učenju	0
s neprihvatljivim oblicima ponašanja*	1
s invaliditetom	1
ostali mladi (19-30)	324
nezaposleni	255
neaktivni	67
maloljetni počinitelji prekršaja	1
maloljetni počinitelji kaznenih djela	/

Radno sposobnih ima 1301 ili 62,28% od ukupnog broja stanovnika općine, od čega su 681 ili 52,34% muškarci, a 620 ili 47,66% žene.

Srbi, kojih prema posljednjem popisu ima 468 ili 22,4%, su najveća etnička manjina na području općine Hrvatska Dubica.

* Učenici sa izrečenom pedagoškom mjerom sprječavanja - opomena pred isključenje

Tablica 40 - Nacionalne manjine

Naziv etničkih manjina	Broj pripadnika
Srbi	468
Bošnjaci	19

Na evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prijavljeno je 255 osoba (142 muškarca i 113 žena) (19,6% od ukupnog broja odraslih stanovnika do 65 godina), a 197 (77,25%) ih spada u grupu dugotrajno nezaposlenih, a od dugotrajno nezaposlenih osoba velika većina (141 ili preko 70%) čeka na zaposlenje duže od dvije godine.

Od ukupnog broja nezaposlenih prijavljenih na evidenciju HZZ-a 113 su nezaposleni sa završenom najviše osnovnom školom (44,31%), osobe starije od 50 godina na evidenciji HZZ-a također su brojne (97 ili 38%). Veliki je broj i neaktivnih osoba, onih koji su nezaposleni, a nisu na evidenciji HZZ-a, (462).

Tablica 41 – Nezaposleni sa smanjenim mogućnostima na tržištu rada

Ukupan broj nezaposlenih	255
Dugotrajno nezaposlene osobe	197
Nezaposleni bez kvalifikacija	113
Nezaposlene osobe s invaliditetom	2
Nezaposlene starije osobe (50+)	97
Neaktivne osobe (nezaposleni koji nisu na evidenciji HZZ-a)	462

U Hrvatskoj Dubici, prema posljednjem popisu stanovništva, žive 484 (23%) osobe preko 65 godina, od kojih 117 (gotovo jedna četvrtina) ima preko 80 godina, oko 25 ih živi u samačkim domaćinstvima. Stare osobe žive uglavnom od vrlo niskih mirovina, s ozbiljnim oboljenjima (problemi s dišnim organima, otežano kretanje, srčana oboljenja, dijabetes, hipertenzija, karcinomi), u izolaciji ili sa vrlo siromašnim socijalnim kontaktima, bez organiziranih aktivnosti u zajednici. Samo mali dio starih osoba ostvarilo je neka prava iz socijalne skrbi, jer nemaju mogućnosti (novca, bliske osobe, prijevoz) za obavljanje administrativnih procedura potrebnih za ostvarivanje prava. Nadalje, Zakon o socijalnoj skrbi je restriktivan, pa se npr. pravo na zajamčenu minimalnu naknadu priznaje najduže do dvije godine, te korisnik koji je izgubio to pravo nema pravo na podnošenje novog zahtjeva sljedećih šest mjeseci nakon mjeseca u kojem je to pravo ukinuto iako se njegove materijalne prilike nisu promijenile.

Zbog tradicionalnog poimanja obiteljskih odnosa, u kojem se interesi djece stavljaju ispred vlastitih interesa, čak i u slučaju zanemarivanja roditelja, starije osobe su vrlo nesklone koristiti neka od prava iz Zakona o socijalnoj skrbi, pa roditelji radije ostaju u kući sami i nemoćni, nego da iskoriste pravo na smještaj u organiziranom stanovanju i ostave imovinu državi.

Tablica 42 – Stare i nemoćne osobe

stari od 65 do 80	484
stari 80+	117
stari koji žive u samačkim kućanstvima	25
stari koji žive u nepristupačnim područjima	7
stare osobe s invaliditetom	17
stare osobe s terminalnim bolestima	2

Socio-ekonomski pokazatelji

Vlada Republike Hrvatske je, prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne samouprave prema stupnju razvijenosti, Hrvatsku Dubicu, s indeksom razvijenosti od 52,98%, svrstala u II. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50 i 75% prosjeka Republike Hrvatske.

U Hrvatskoj Dubici su najznačajniji izvor prihoda mirovine, 28,34%. Od stalnog rada živi 17,86%, dakle više od 10% manje stanovnika nego od mirovina, dok je preko trećine, 36% stanovnika, bez primanja.

Tablica 43 – Glavni izvori primanja

Svega	2.089
Mirovine	592
Stalni rad	373
Socijalne naknade	216
Povremeni rad	111
Povremena potpora drugih	38

Prihodi od poljoprivrede	35
Ostali prihodi	34
Bez primanja	756

Srednjoškolsko obrazovanje ima najveći broj, preko 40% stanovnika Hrvatske Dubice. Bez obrazovanja i samo osnovnu školu ima oko 20%, a diplomu viske škole i sveučilišta oko 5,6 % stanovnika.

Tablica 44 – Stanovništvo prema razini obrazovanja

Osnovnoškolsko obrazovanje	Srednjoškolsko obrazovanje	Visoka škola	Sveučilište	Ostalo
437	857	75	42	374

Zaposleno je 432 ili oko 33% od ukupnog broja radno sposobnih stanovnika Hrvatske Dubice. Značajno je veći broj zaposlenih muškaraca nego žena 269:163. Od toga, najveći broj stanovnika je zaposlen u građevinarstvu, poljoprivredi, prerađivačkoj industriji, javnoj upravi, zdravstvenoj zaštiti i obrazovanju.

Tablica 45 - Broj zaposlenih po sektorima

građevinarstvo	71
poljoprivreda	67
prerađivačka industrija	51
javna uprava	45
zdravstvena zaštita	37
obrazovanje	34

Po kućanstvu ima prosječno 1,9 djece, a veliki je broj samohranih roditelja – 127 i, netipično, vrlo često su samohrani roditelji muškarci.

Programi socijalnih usluga

Ukupan proračun općine za 2014. godinu iznosio je 4.550.000,00 kn. Od toga, za zadovoljavanje socijalnih potreba izdvojeno je 246.000,00 kn, što čini 5,4% budžeta općine.

Oko 80% populacije na teritoriju općine je pokriveno vodovodnom mrežom, a 100% električnom energijom, dok je veliki problem većini stanovnika rijedak i nedostupan javni prijevoz.

Primarnu zdravstvenu zaštitu pruža ambulanta obiteljske medicine u kojoj rade liječnica i medicinska sestra, a periodično su školskoj djeci dostupne usluge liječnika školske medicine. Hrvatska Dubica nema Centar za socijalnu skrb, odnosno usluge u sustavu socijalne skrbi pruža Centar za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica sa ljudskim resursima koji su na raspolaganju.

Za područje Hrvatske Dubice nadležna je policijska postaja Hrvatska Kostajnica, koja u okviru projekta „Policija u zajednici“ ima policajca u zajednici koji je zadužen za područje koje pripada općini Hrvatska Dubica. Policajac u zajednici sudjeluje u preventivnim aktivnostima kao član lokalnog Vijeća za prevenciju. U Hrvatskoj Dubici, od organizacija civilnog društva koje su potencijalni resurs za unapređenje i prevenciju mentalnog zdravlja, funkcionira Dubičko udruženje žena „DUŽ“. Misija „DUŽ“-a je unapređivanje ekonomskog i kulturnog razvoja općine Hrvatska Dubica kroz socio-ekonomsko osnaživanje žena. „DUŽ“ okuplja oko 50 članova i članica.

Poslove socijalne zaštite obavlja Jedinostveni upravni odjel, a prema jednogodišnjem Programu javnih potreba u društvenim djelatnostima, koji uključuje zadovoljavanje socijalnih potreba.

U Hrvatskoj Dubici ima 77 primatelja zajamčene minimalne naknade, procijenjeni osoba koje ovise o tuđoj njezi i pomoći je 60, od čega oko 50 starijih osoba. Ima 20 osoba s invaliditetom na području općine.

Izravnim financiranjem općina osigurava podmirenje troškova jednokratne novčane pomoći za opremanje novorođenog djeteta, obitelji i samce slabijeg imovinskog statusa te osobe s invaliditetom. također, iz proračuna općine financira se i ogrev za obitelji lošijeg imovnog stanja.

Općina skrbi za stare i nemoćne kroz pružanje usluga pomoći i njege u kući, preko EU projekta „Kod kuće je najbolje“ i kroz program Crvenog križa. U programima pomoći u kući zaposlene su 4 njegovateljice preko RCT-a i 2 gerontodomačice preko Crvenog križa.

Općina nema razrađene mehanizme suradnje s udrugama niti plan financiranja, već temeljem podnesenih zamolbi općinski načelnik donosi odluke i odobrava raspoloživa sredstva.

Prema procjeni predstavnika jedinice lokalne samouprave za potrebe istraživanja podataka za izradu Plana razvoja socijalnih usluga SMŽ (2015-2020), socijalne usluge na području općine su iznimno potrebne za većinu rizičnih skupina (starije i nemoćne osobe, siromašne, osobe s invaliditetom, siromašne osobe), a vrlo slabo su razvijene.

Naglašen je problem neuključivanja djece u predškolski odgoj, nedostatak svakodnevne brige o starijim i nemoćnim osobama, kao i udaljenost i dostupnost zdravstvenih ustanova u Sisku i nepokrivenost putnih troškova za dijagnoastiku. Stručni kapaciteti dostupni za razvoj socijalnih usluga također su nedovoljni, prema procjeni lokalnih vlasti.

Korisnici preko internet stranice grada i na oglasnoj ploči u gradskoj upravi mogu dobiti informacije o pravima i uslugama koje organizira općina.

Građani su u 2014. godini na području općine ostvarili sljedeće novčane mjere i prava iz lokalne djelatnosti socijalne skrbi:

Tablica 46 – Struktura troškova iz socijalne skrbi

	Iznos u kunama
Pomoć obiteljima i kućanstvima 2	2.000
Jednokratna naknada	5.000
Pomoć obiteljima i kućanstvima - grijev	140.000
Pomoć obiteljima s djecom sa teškoćama u razvoju	7.000
Naknada za novorođeno dijete	33.000
Pomoć građanima – smrtni slučaj	3.000
Ostale donacije	36.000
UKUPNO	246.000

STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA SOCIJALNIH USLUGA

Radna skupina za procjenu socijalnih potreba i planiranje socijalnih usluga za područje u nadležnosti Centra za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica na temelju prikupljenih podataka o postojećim socijalnim, zdravstvenim, obrazovnim i ostalim uslugama u cilju podrške skupinama i pojedincima u stanju socijalne potrebe te na temelju analize dostupnih podataka o korisničkim skupinama i njihovim potrebama, za razdoblje 2016. – 2020. razvila je sljedeće strateške ciljeve razvoja socijalnih usluga:

1. Poticati ujednačeni razvoj mreže kvalitetnih, dostupnih i fleksibilnih usluga u cilju zadovoljavanja socijalnih potreba i socijalnog uključivanja pojedinaca i skupina u stanju socijalne potrebe i u riziku od socijalnog isključivanja s posebnim naglaskom na povećanje mobilnosti socijalnih usluga kako bi se njima obuhvatili korisnici koji su prostorno i prometno izolirani.
2. Razvijati socijalne usluge koje doprinose prevenciji institucionalizacije i podržavaju proces deinstitucionalizacije domova socijalne skrbi posebno za obitelji u riziku, djecu i mlade te odrasle osobe s invaliditetom.

3. Razvijati i širiti mrežu mobilnih i dostupnih socijalnih usluga obiteljima u riziku kako bi se osnaživale ranjive obitelji i osigurala podrška obiteljima za odgovorno roditeljstvo te odgovarajuću i poticajnu skrb o djeci.
4. Širiti mrežu licenciranih lokalnih pružatelja socijalnih usluga i unapređivati socijalne usluge starijim i nemoćnim osobama uključujući usluge palijativne skrbi.
5. Poticati razvoj društvenog poduzetništva kako oblika poduzetništva sa primarno socijalnim ciljevima usmjerenim prema razvoju i koristi zajednice te zapošljavanju osoba sa smanjenim mogućnostima na otvorenom tržištu rada.
6. Jačati međusektorsku suradnju u prepoznavanju socijalnih potreba, koordinirati razvoj i provedbu usluga te pratiti i vrednovati rad kako bi se kontinuirano unaprijeđivale usluge podrške i pomoći pojedincima i skupinama u stanju socijalne potrebe.

PRIORITETNA PODRUČJA I OPERATIVNI CILJEVI RAZVOJA SOCIJALNIH USLUGA

Radna skupina je prioritetna područja za razvoj socijalnih usluga definirala preko korisničkih skupina za koje je utvrdila da su najranjivije, suočavaju se s najtežim preprekama u zadovoljavanju socijalnih i osobnih potreba kao i da nezadovoljavanje tih potreba može imati dugoročni negativni utjecaj na fizičko i mentalno zdravlje te ukupnu dobrobit.

STATISTIČKI PRIORITET I: STARIJE I NEMOĆNE OSOBE

Demografska struktura u području koje je u nadležnosti Centra za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica izrazito je nepovoljna. U 5 pomenutih jedinica lokalne samouprave stanovništvo starije od 65 godina čini gotovo 30 % ukupnog broja stanovnika. Prema podacima s posljednjeg popisa stanovništva iz 2011. godine oko 54% osoba starijih od 65 godina u ovom području ima teškoće u obavljanju svakodnevnih aktivnosti.

U 2015. godini usluga pomoći u kući, kroz program koji financira Ministarstvo socijalne politike i mladih i pruža korisnicima s rješenjem Centra za socijalnu skrb, pružala se za 100 korisnika: 70 na području Hrvatske Kostajnice, Majura, Donjih Kukuruzara i Hrvatske Dubice i 30 na području Dvora. Na području koje pokriva Gradsko društvo Crvenog križa Hrvatska Kostajnica (Donji Kukuruzari, Majur, Hrvatska Dubica, Hrvatska Kostajnice) uslugom pomoći u kući u programu javnih radova bilo je obuhvaćeno je 29 korisnika. U projektu „Kod kuće je najbolje: socijalne usluge u zajednici za stare i nemoćne osobe“, koji se provodio od svibnja 2014. do studenog 2015. godine, medicinskom njegom u kući bilo je obuhvaćeno 72 korisnika na cijelom području. Ukupno je, dakle 201 starija i nemoćna osoba obuhvaćena uslugom pomoći i njege u kući. Jedan dio korisnika pokriven je uslugama humanitarne pomoći koje pružaju društva Crvenog križa i jedinice lokalne samouprave. Crveni križ u Dvoru ima program dnevnog boravka koji koristi oko 30 korisnika.

Korisnika prava u sustavu socijalne skrbi starijih od 65 godina u 2014. godini je, prema evidenciji nadležnog Centra za socijalnu skrb u Hrvatskoj Kostajnici, bilo ukupno 73, a najčešći oblik pomoći koju su primali je zajamčena minimalna naknada. Na dugotrajnom smještaju u institucionalnim ili izvaninstitucionalnim oblicima socijalne skrbi u 2014. je bilo 14 korisnika starijih od 65 godina.

Očito je da su socijalne usluge u zajednici usmjerene osobama treće životne dobi izrazito nerazvijene u odnosu na identificirane potrebe. Stoga je neophodno razvijati i širiti mrežu usluga ovoj kategoriji stanovništva u cilju omogućavanja njihova dostojanstvenog života i prevencije institucionalizacije. Posebno je neophodno razvijati usluge palijativne skrbi koje su u ovom području u potpunosti nerazvijene, a potrebe su rastuće.

U ovom strateškom području, utvrđeni su sljedeći operativni ciljevi:

OPERATIVNI CILJ BR. 1: RAZVOJ I ŠIRENJE CILJANIH USLUGA U ZAJEDNICI ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE

OPERATIVNI CILJ BR. 2: RAZVOJ USLUGA PALIJATIVNE SKRBI NA PODRUČJU U NADLEŽNOSTI CZSS HRVATSKA KOSTAJNICA

STRATEŠKI PRIORITET II: DJECA, MLADI I OBITELJI U RIZIKU

Samo 10% djece predškolske dobi u navedenih pet lokalnih zajednica obuhvaćeno je predškolskim odgojem i obrazovanjem. Jedinice lokalne samouprave uglavnom nemaju sredstava za financiranje dječjih vrtića. Pored toga, zbog prostorne i prometne nepovezanosti te ekonomske situacije obitelji, velikom broju djece ove dobi vrtić ostaje nedostupan. Naselja u ovim lokalnim zajednicama izrazito su slabo povezana javnim prijevozom koji bi bio osigurao sudjelovanje djece predškolske dobi u organiziranim i strukturiranim aktivnostima predškolskog odgoja i pripreme za školu. To djecu iz udaljenih i ruralnih naselja stavlja u nepovoljni položaj prilikom polaska u školu što često dugotrajno utječe na njihove obrazovne i socijalizacijske ishode. Jedinice lokalne samouprave moraju učiniti više u cilju osiguravanja odgovarajućeg prijevoza za djecu predškolske dobi. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, članak 23.a propisuje da je program predškole obavezan za svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu. Program predškole za djecu koja pohađaju vrtić integriran je u redoviti program predškolskog odgoja dječjeg vrtića, a za djecu koja ne pohađaju dječji vrtić program predškole provodi se u dječjem vrtiću ili osnovnoj školi najbližima njegovom mjestu stanovanja. Jedinice lokalne i regionalne samouprave obavezuju se osigurati provođenje programa predškole za na način da osigura prijevoz djece do najbližeg dječjeg vrtića ili osnovne škole koja izvodi program predškole.

Pored djece predškolske dobi, u osobitom riziku se nalaze djeca s neurorizikom i s teškoćama u razvoju te djeca i mladi s invaliditetom. Preventivne usluge kao i dijagnostički i rehabilitacijski postupci ovoj kategoriji djece i mladih i njihovim obiteljima izrazito su nedostupne, posebno onima koji su slabog materijalnog stanja i žive u prometno i prostorno izoliranim područjima. Specijalizirane usluge koncentrirane su u urbanim centrima i povezane s listama čekanja. Zato je iznimno važno razvijati patronažne usluge u ranoj identifikaciji i intervenciji kod djece s rizikom kao i djece s utvrđenim teškoćama u razvoju i učenju, kako bi se poboljšali njihovi razvoji i obrazovni ishodi a posebno integracija u redovni odgojno obrazovni sustav.

Udomiteljstvo za djecu krajnje je nerazvijeno u ovom području, sa samo jednom postojećom udomiteljskom obitelji koja ima popunjene kapacitete koji se neće u skorom roku oslobađati, tako da se djeca i mladi koje je potrebno smjestiti izvan obitelji smještaju u udomiteljske obitelji i domove čak i izvan županije, što nije prihvatljivo. Zato je nužno poticati i motivirati nove udomitelje da se odluče za smještaj i skrb o djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi te im osigurati kvalitetnu stručnu pomoć i podršku.

Zbog niza faktora – ekonomskih, socijalnih i individualno-psiholoških, u ovom području je značajan broj obitelji koje se nalaze u višestrukome riziku: s niskim prihodima, u kojima postoji obiteljsko nasilje ili zanemarivanje djece, višebrojne obitelji, obitelji s djecom s teškoćama u razvoju ili u kojima su roditelji s zdravstvenim teškoćama i/ili invaliditetom. Prema evidenciji Centra za socijalnu skrb u području je oko 70 ovakvih obitelji, kojima je potrebno osigurati pravovremenu, ciljanu i često intenzivnu pomoć i podršku kako bi prevladali teškoće i smanjili rizike posebno za razvoj djece.

Na kraju, Radna skupina je zaključila da djeca i mladi općenito imaju malo prilika i mogućnosti za izvaninstitucionalni odgoj i obrazovanje, neformalno i informalno učenje te kvalitetno provođenje slobodnog vremena. Jednim dijelom za to je odgovoran manjkavi javni prijevoz koji djecu i mlade iz ruralnih naselja sprječava da sudjeluju u aktivnostima u zajednici izvan školske satnice i za vrijeme školskih praznika. S druge strane lokalne samouprava te ostali dionici u zajednicama moraju nastojati približiti djeci i mladima sadržaji i aktivnosti koji doprinose njihovom učenju i razvoju, izjednačavaju njihove mogućnosti s djecom i mladima u urbanijim sredinama te doprinose socijalizaciji i prevenciji neprihvatljivih oblika ponašanja.

U ovom strateškom području, utvrđeni su sljedeći operativni ciljevi:

OPERATIVNI CILJ BR. 1: RAZVOJ SOCIJALNIH USLUGA U ZAJEDNICI ZA DJECU U RAZVOJNOM RIZIKU I S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU TE NJIHOVE RODITELJE/SKRBNIKE I UDOMITELJE

OPERATIVNI CILJ BR. 2: UNAPRIJEDITI SUSTAV PODRŠKE DJECI I MLADIMA S INVALIDITETOM, RAZVOJNIM TEŠKOĆAMA I TEŠKOĆAMA U UČENJU U CILJU BOLJE INTEGRACIJE U REDOVAN ODGOJNO – OBRAZOVNI SUSTAV

OPERATIVNI CILJ BR. 3: RAZVOJ I ŠIRENJE UDOMITELJSTVA ZA DJECU I MLADE

OPERATIVNI CILJ BR. 4: UNAPRIJEDITI PSIHO-SOCIJALNU PODRŠKU OBITELJIMA U RIZIKU

OPERATIVNI CILJ BR. 5: UNAPRIJEDITI USLUGE IZVANINSTITUCIONALNOG ODGOJA I OBRAZOVANJA I KVALITETE PROVOĐENJA SLOBODNOG VREMENA U ZAJEDNICI ZA DJECU I MLADE

STRATEŠKI PRIORITET III: ODRASLE OSOBE S INVALIDITETOM

Odrasle osobe s invaliditetom, posebno osobe s intelektualnim teškoćama i psiho-socijalnim invaliditetom, spadaju u najranjiviju i društveno najisključeniju skupinu korisnika. Izloženi su brojnim predrasudama i stigmatizaciji a često su „žrtve“ autostigmatizacije njihovih obitelji, što je posebno izraženo kod slabije obrazovanih, ruralnih obitelji.

Prema podacima iz Registra osoba s invaliditetom, na području u nadležnosti Centra za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica, odnosno u Gradu Hrvatska Kostajnica te općinama Dvor, Majur, Donji Kukuruzari u 2015. godini 18,1% ukupnog stanovništva činile su osobe s invaliditetom ili 2396 osobe. To je značajno više od udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu u Republici Hrvatskoj (11,9%) kao i u Sisačko-moslavačkoj županiji (11,3%). Najviše odraslih osoba s invaliditetom – 494 su sa duševnim poremećajem; po brojnosti slijede osobe s višestrukim oštećenjima (479) te oštećenjima lokomotornog sustava (471). Odraslih osoba s intelektualnim teškoćama je 94.

Prema podacima Centra za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica, u sustavu socijalne skrbi vještačeno je 465 odraslih osoba s invaliditetom, što znači da najveći broj osoba ostvaruje svoja prava na temelju invaliditeta preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. U sustavu socijalne skrbi ove osobe i članovi njihovih obitelji najčešće su korisnici različitih materijalnih davanja: osobne invalidnine, doplatka za pomoć i njegu te zajamčene minimalne naknade.

Najčešća druga vrsta socijalne usluge je pomoć u kući koju korisnici uglavnom dobivaju u vidu obavljanja kućnih poslova, održavanja osobne higijene i zadovoljavanja drugih svakodnevnih potreba. Prije otvaranja Društvenog centra Kostajnica u kojem se provodi program poludnevnog boravka za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama i psiho-socijalnim invaliditetom, samo su 4 osobe koristile usluge poludnevnog boravka i to u Rehabilitacijskom centru Komarevo. Od studenog 2014. u Društvenom centru Kostajnica, u okviru projekta Mreža podrške u zajednici osobama s invaliditetom, pruža se usluga poludnevnog boravka sa strukturiranim socijalizacijskim, rekreativnim, kreativnim i edukativnim aktivnostima te podrška u socijalnom uključivanju za oko 25 korisnika iz ove skupine. Njima i članovima njihovih obitelji, kao i onim korisnicima koji iz različitih razloga ne sudjeluju u aktivnostima Društvenog centra, u okviru ovog projekta pružana je i usluga mobilnog tima podrške u kojem su sudjelovali profesionalci različitih profila i obučeni volonteri. 33 osobe su privremeno ili dugotrajno smještene u ustanovama socijalne skrbi, mali broj u Sisačko – moslavačkoj županiji dok je većina u domovima izvan županije i daleko od svojih članova obitelji i zajednica u kojima su proveli veći dio života. I u procesu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi prioritet se daje razvoju stambenih zajednica za ove korisnike u urbanim sredinama, iako ruralne lokalne zajednice posjeduju značajni stambeni potencijal te su prihvatljivije za stanovanje i socijalno uključivanje osoba koje iz tih sredina potječu.

Jedina ustanova socijalne skrbi za ovu kategoriju osoba s invaliditetom u Sisačko – moslavačkoj županiji je Rehabilitacijski centar Komarevo, koji bi u svom procesu deinstitutionalizacije i transformacije trebao razvijati usluge korisnicima u zajednicama. Dionici u lokalnim zajednicama moraju zagovarati da se do sada razvijenim uslugama za odrasle osobe s invaliditetom osigura održivost uključivanjem u katalog usluga transformiranog Centra za rehabilitaciju Komarevo kao i razvoj i širenje novih usluga za ovu kategoriju korisnika u lokalnim zajednicama.

U ovom strateškom području, utvrđeni su sljedeći operativni ciljevi:

OPERATIVNI CILJ BR. 1: UNAPRIJEDITI SOCIJALNO UKLJUČIVANJE KROZ RAZVOJ I ŠIRENJE USLUGA U ZAJEDNICI ZA ODRASLE OSOBE S INVALIDITETOM

OPERATIVNI CILJ BR. 2: PODRŠKA PROCESU DEINSTITUCIONALIZACIJE I PREVENCIJA INSTITUCIONALIZACIJE OSOBA S INVALIDITETOM

STRATEŠKI PRIORITET IV: DUGOTRAJNO NEZAPOSLENE OSOBE

Područje u koje ulazi navedenih pet lokalnih zajednica, a u kojem je za socijalne usluge nadležan Centar za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica obilježeno je niskim stopama zaposlenosti i visokom nezaposlenošću. Uz to, mali je udio radno sposobnog i radno aktivnog stanovništva što otežava razvoj ekonomskih aktivnosti i prijeći intenzivnije zapošljavanje. Podaci Instituta sinergije i znanosti pokazuju da je u ovom području od ukupnog broja stanovnika oko 62% radno sposobnih (u dobi od 16 do 65 godina). Radno aktivnog stanovništva, koje čine zaposlene osobe i tražitelji posla prijavljeni na evidenciju Zavoda za zapošljavanje je 30,3% u ukupnom stanovništvu. Obrazovna i starosna struktura nezaposlenih također je nepovoljna. Oko 47% nezaposlenih čine oni bez kvalifikacija (sa završenom osnovnom školom) i osobe nižih kvalifikacija (manje od 4. stupnja). Oko polovine nezaposlenih na evidenciji lokalnih ispostava HZZ-a su dugotrajno nezaposlene osobe (12 i više mjeseci). Također, značajan je udio osoba starijih od 50 godina.

Jedan od osnovnih uzročnika dramatične nezaposlenosti svih kategorija a posebno ciljnih skupina ovog natječaja je odsustvo gospodarske aktivnosti pa prema tome i poslova. S druge strane, stanovništvo regije je sve starije, prevladujuće siromašno i godinama pasivizirano nepoticajnim državnim politikama za područja od posebne državne skrbi. U takvim okolnostima uglavnom nije bilo uvjeta niti prave motivacije za masovnije poduzetništvo i samozapošljavanje. Prema svim karakteristikama razvojne mogućnosti ovog područja leže u razvoju poljoprivrede, posebno ekološke i udruživanju poljoprivrednih proizvođača. Zadržano poslovanje nije međutim prepoznato kao način poboljšanja mogućnosti za zapošljavanje; u cijelom području samo je 7 registriranih zadruga, od kojih su 5 poljoprivredne, a u 2013 su ukupno imale 138 članova (od čega 93 u jednoj, ostale imaju uglavnom minimalni broj članova) te je u njima bilo zaposleno 15 osoba.

Razvidno je da veliki broj nezaposlenih osoba u ovom području ima značajne teškoće i smanjene mogućnosti na otvorenom tržištu rada te da je njihovo zapošljavanje uglavnom moguće uz korištenje poticajnih mjera zapošljavanja. Također, zbog gotovo nepostojeće gospodarske aktivnosti u ovom području (najveći poslodavac je država kroz javne službe i lokalnu samoupravu) nužno je poticati društveno poduzetništvo, zadržano poslovanje i samozapošljavanje u poljoprivredi i pružanju usluga. Posebno je važno razvijati društveno poduzetništvo kao model poslovanja i zapošljavanja u kojem se prioritet daje razvoju zajednice i koristi za zajednicu i zaposlene.

U ovom strateškom području, utvrđeni su sljedeći operativni ciljevi:

OPERATIVNI CILJ BR. 1: POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA SOCIJALNO ISKLJUČENIH OSOBA I OSOBA U RIZIKU OD SOCIJALNOG ISKLJUČIVANJA

OPERATIVNI CILJ BR. 2: POTICANJE I RAZVOJ DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA KAO OBLIKA ZAPOŠLJAVANJA MARGNALIZIRANIH I DRUGIH TEŠKO ZAPOŠLJIVIH OSOBA

STRATEŠKI PRIORITET V: JAČANJE KAPACITETA PRUŽATELJA SOCIJALNIH USLUGA U ZAJEDNICI

Pružatelji socijalnih usluga u području navedenih pet lokalnih zajednica malobrojni su, posebno imajući u vidu potrebe stanovništva. U ovom području nadležan je Centar za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica s Podružnicom u Dvoru u kojima je zaposleno 7 socijalnih radnika, psiholog i pravnik.

Primarna zdravstvena skrb pruža se u Ispostavama Doma zdravlja Sisak u Hrvatskoj Kostajnici, kojoj pripadaju i ambulante u Hrvatskoj Dubici i Mečenčanima, i Dvoru. Ukupno je u području 7 liječnika obiteljske medicine i 5 medicinskih sestara i 3 patronažne sestre. Periodično usluge zdravstvene zaštite pružaju ginekolog, pedijatar te specijalisti školske medicine. Sve druge specijalnosti dostupne su najbliže u najmanje 50 km udaljenom Sisku ili preko granice u Bosni i Hercegovini.

Najviše stručnjaka je zaposleno u sustavu obrazovanja u četiri osnovne i jednoj srednjoj školi. Međutim, ograničenje je u tome što većina ovih zaposlenih na posao putuje iz drugih sredina te se nakon posla ne zadržava u lokalnoj zajednici niti ima interesa za razvoj ovih zajednica ili usluga u njoj.

Organizacije civilnog društva su malobrojne i skromnih ljudskih i materijalnih kapaciteta ali sa velikim mobilizatorskim potencijalom u zajednici posebno za razvoj volonterstva u pružanju socijalnih usluga. U ovom projektu su osnažene žene koje upravo u okviru organizacija civilnog društva namjeravaju razvijati i pružati socijalne usluge te na taj način dopinjati razvoju zajednice i uključivanju njenih najugroženijih članova ali i vlastitom zapošljavanju.

Značajan potencijal predstavlja i Lokalna akcijska grupa UNA koja je razvijena kao lokalno partnerstvo dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora i koja udružuje lokalne dionike oko zajedničkih projekata i međusektorskih akcija, kako bi se postigla sinergija, zajedničko vlasništvo te kritična masa potrebna za poboljšanje ekonomske konkurentnosti područja.

Području kronično nedostaju stručnjaci u području psiho-socijalne pomoći i rehabilitacije posebno djece s teškoćama, kao što su logopedi, rehabilitatori ali i socijalni radnici i medicinske specijalnosti. Također, području su neophodne educirane patronažne i medicinske sestre/tehničari posebno za rad u mobilnim timovima, ali i njegovatelji/ce.

Za unapređenje socijalnih usluga i jačanje kapaciteta pružatelja ključno je njihovo međusobno umrežavanje, koordinacija i sinergija, kako bi postojeći potencijali bili optimalno korišteni u interesu korisnika. Također, nužno je da donositelji odluka kod svakog od dionika prepoznaju nužnost kontinuiranog ulaganja u obrazovanje i usavršavanje sadašnjih i novih djelatnika kao i u njihov osobni i profesionalni razvoj i zaštitu od sagorijevanja kroz profesionalnu i peer superviziju.

U ovom strateškom području, utvrđeni su sljedeći operativni ciljevi:

OPERATIVNI CILJ BR. 1: UNAPRIJEDITI KOORDINACIJU I UMREŽAVANJE RAZLIČITIH PRUŽATELJA I USLUGA U LOKALNOJ ZAJEDNICI

OPERATIVNI CILJ BR. 2: POTICATI PROFESIONALNO USAVRŠAVANJE PRUŽATELJA SOCIJALNIH, OBRAZOVNIH I ZDRAVSTVENIH USLUGA

**OPERATIVNI PLAN SOCIJALNIH USLUGA ZA RAZDOBLJE 2016 - 2017
ZA PODRUČJE NADLEŽNOSTI CENTRA ZA SOCIJALNU SKRB
HRVATSKA KOSTAJNICA**

NAZIV PRIORITETA: STARIJE I NEMOĆNE OSOBE

Operativni cilj br. 1

Razvoj i širenje ciljanih usluga u zajednici za starije i nemoćne osobe

Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Nastavak usluge Pomoć u kući za 100 korisnika te povećanje broja korisnika u 2017. za 60 korisnika.	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Pružatelji usluge odabrani temeljem javnog poziva MSPM Organizacije civilnog društva	MSPM (financiranje za korisnike usluge temeljem rješenja CZSS i natječaji za OCD) Županija (natječaji za OCD) Jedinice lokalne samouprave Korisnici koji u potpunosti ili djelomično plaćaju uslugu

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Ukupan broj korisnika
- Broj korisnika iz ruralnih sredina
- Broj korisnika iz gradskih sredina
- Broj pruženih usluga tjedno i mjesečno
- Broj pruženih usluga po korisniku

Cilj:

Održavanje broja korisnika iz 2015. i povećanje broja usluga za dodatnih 60 korisnika.

Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Razvoj usluge prijevoza za starije i nemoćne osobe iz slabo povezanih, ruralnih sredina u cilju ostvarivanja zdravstvenih usluga.	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Jedinice lokalne samouprave	CZSS (utvrđivanje potreba) Društva Crvenog križa Lokalna Dobrovoljna vatrogasna društva Korisnici koji u potpunosti ili djelomično plaćaju uslugu

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Ukupan broj korisnika
- Broj korisnika iz ruralnih sredina
- Broj pruženih usluga po korisniku
- Povećanje zdravstvenih usluga ostvarenih zahvaljujući usluzi prijevoza

Cilj:

Uspostaviti uslugu specijaliziranog prijevoza do kraja 2016 godine za najmanje 20 korisnika.

Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Razvoj usluge pripremanja i distribucije toplih obroka za ukupno 30 korisnika: bolesne, nepokretne i slabo pokretne starije i nemoćne osobe	Srpanj 2016 - prosinac 2017.	Jedinice lokalne samouprave	CZSS (utvrđivanje potreba) Društva Crvenog križa Socijalna zadruga osnovana u projektu „Žene traže novu šansu“, čiji je nositelj Općina Majur Postojeći pružatelji usluga Pomoći u kući Korisnici koji u potpunosti ili djelomično plaćaju uslugu

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Ukupan broj korisnika
- Broj dostavljenih obroka
- Broj korisnika iz ruralnih i broj korisnika iz gradskih sredina

Cilj:

Uspostaviti uslugu pripreme i dostave obroka za 30 korisnika do srpnja 2017.

Aktivnost 1.3	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Razvoj usluge pranja i glačanja robe za 30 bolesnih, nepokretnih i slabo pokretnih korisnika.	Srpanj 2016 - prosinac 2017.	Jedinice lokalne samouprave	CZSS (utvrđivanje potreba) Postojeći pružatelji usluga Pomoći u kući Društva Crvenog križa Korisnici koji u potpunosti ili djelomično plaćaju uslugu Organizacije civilnog društva

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Ukupan broj korisnika
- Broj pruženih usluga po korisniku
- Broj korisnika iz ruralnih i broj korisnika iz gradskih sredina

Cilj:

Uspostaviti uslugu pranja i glačanja robe za 30 korisnika do kraja 2017.

Aktivnost 1.4	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Nastavak i širenje provedbe postojećih aktivnosti Dnevnog boravka za starije osobe u lokalnim zajednicama	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Gradske narodne knjižnice Društva Crvenog križa	Jedinice lokalne samouprave (financiranje rada knjižnica) Organizacije civilnog društva MSPM (natječaji za organizacije civilnog društva)

Županija (natječaji za organizacije civilnog društva)
Udruge umirovljenika

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Ukupan broj korisnika
- Povećanje broja otvorenih Dnevnih boravaka za starije osobe
- Broj posjeta korisnika Dnevnim boravcima
- Broj posjeta po korisniku

Cilj:

Održavanje broja korisnika Dnevnog boravka u Općini Dvor iz 2015.g. i uspostava Dnevnih boravaka u još najmanje 3 lokalne zajednice do kraja 2017.

Aktivnost 1.5	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Širenje usluge smještaja starih i nemoćnih osoba u udomiteljske obitelji i obiteljske domove za dodatnih	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	CZSS	MSPM Jedinice lokalne samouprave Udruge udomitelja Mediji Organizacije civilnog društva Volonteri

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj novih udomiteljskih obitelji za stare i nemoćne osobe
- Broj korisnika smještenih u udomiteljskim obiteljima u lokalnim zajednicama
- Broj korisnika smještenih u obiteljskim domovima u lokalnim zajednicama

Cilj:

Povećanje broja korisnika smještenih u lokalnim zajednicama u udomiteljskim obiteljima i obiteljskim domovima za 50% do kraja 2017.

Aktivnost 1.6	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Izrada i distribucija vodiča za starije osobe (informacije o pravima i kontakti pružatelja usluga, uz edukativne dijelove o nasilju, sklapanju štetnih ugovora o doživotnom/dosmrtnom uzdržavanju, pružanju telekomunikacijskih i drugih usluga)	Kolovoz 2016 - prosinac 2017.	Jedinice lokalne samouprave	CZSS Policija u zajednici Organizacije civilnog društva (koje pružaju besplatnu pravnu pomoć, udruge potrošača) Županija

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj institucija koje su pomogle u izradi vodiča kroz davanje podataka i suradnju s CZSS
- Izrađen i tiskan vodič / Broj stranica tiskanog vodiča
- Broj tiskanih primjeraka
- Datum završetka publikacije / Datum početka distribucije
- Broj distribuiranih primjeraka / Broj mjesta distribucije

Cilj:

Do kraja prosinca 2017. izrađen i tiskan vodič, te distribuiran na odabrane lokacije.

Operativni cilj br. 2

Razvoj usluga palijativne skrbi na području u nadležnosti CZSS Hrvatska Kostajnica

Aktivnost 2.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Uspostava centra za palijativnu skrb o umirućim osobama koje žive same	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Sisačko – moslavačka županija (Upravni odjel za zdravstvo)	Dom zdravlja Sisak Opća bolnica Sisak Hrvatsko društvo za palijativnu medicinu Jedinice lokalne samouprave Postojeći pružatelji usluga smještaja za starije i nemoćne osobe

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj dionika (ustanova / institucija iz zdravstvene i socijalne skrbi, jedinica područne i lokalne samouprave) uključenih u donošenje odluke o uspostavi centra za palijativnu skrb.
- Zaključci i odluke relevantnih dionika o osnivanju centra za palijativnu skrb

Cilj:

Donesena odluka o osnivanju centra za palijativnu skrb za korisnike u u nadležnosti CZSS Hrvatska Kostajnica.

Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Razvoj usluge mobilnih timova za palijativnu medicinsku i psiho-socijalnu pomoć i podršku terminalno oboljelim osobama i njihovim obiteljima	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Dom zdravlja Sisak	CZSS Županija Jedinice lokalne samouprave Društva crvenog križa Organizacije civilnog društva

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Broj zdravstvenih djelatnika koji sudjeluju u mobilnom timu za palijativnu skrb - Broj drugih profesionalaca koji sudjeluju u mobilnom timu za palijativnu skrb - Broj pruženih usluga palijativne skrbi - Broj korisnika usluga mobilnog tima za palijativnu skrb 	Cilj: Uspostavljeni mobilni timovi za palijativnu skrb na području u nadležnosti CZSS H. Kostajnica, koji pružaju usluge za najmanje 20 korisnika, do kraja 2017.
--	---

Aktivnost 2.3	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Uspostava centra za palijativnu skrb o umirućim osobama koje žive same	Kolovoz 2016 - prosinac 2017.	Jedinice lokalne samouprave	Dom zdravlja Sisak CZSS (jednokratne pomoći) Društva Crvenog križa Caritas Organizacije civilnog društva

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Osigurana sredstva u proračunima jedinica lokalne samouprave za materijalnu pomoć terminalno oboljelim osobama - Ukupni iznos sredstava osiguranih za materijalne pomoći terminalno oboljelim osobama - Broj korisnika materijalne pomoći - Iznos sredstava za materijalnu pomoć isplaćen po korisniku 	Cilj: U proračunima jedinica lokalne samouprave osigurana sredstva za materijalnu pomoć terminalno oboljelim osobama i članovima njihovih obitelji za najmanje 20 korisnika za proračunsku 2018.
--	--

Aktivnost 2.4	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Uspostavljena „Posudionica“ medicinskih i ortopedskih pomagala za terminalno oboljele osobe.	Siječanj 2017 - prosinac 2017.	Društva Crvenog križa	Jedinice lokalne samouprave Dom zdravlja Sisak CZSS Organizacije civilnog društva Županija (natječaji za projekte OCD)

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Provedeno istraživanje potreba za pomagalima (po vrsti pomagala) putem konzultacija sa zdravstvenim ustanovama / ambulantama i CZSS - Broj nabavljenih ortopedskih i medicinskih pomagala koji se višekratno koriste u „Posudionici“ - Broj korisnika pomagala 	Cilj: Do kraja 2017. osnovana posudionica i nabavljena ortopedska i medicinska pomagala koja koristi najmanje 10 korisnika.
---	---

NAZIV PRIORITETA: DJECA, MLADI I OBITELJI U RIZIKU

Operativni cilj br. 1

Razvoj socijalnih usluga u zajednici za djecu u razvojnom riziku i s teškoćama u razvoju te njihove roditelje/skrbnike i udomitelje

Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Razvoj usluge mobilnog stručnog tima za prevenciju i ranu intervenciju kod djece s neurorizikom i teškoćama u razvoju.	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Županija (Upravni odjel za zdravstvo) Zavod za javno zdravstvo SMŽ	Dom zdravlja Sisak (ispostave Dvor, H. Kostajnica) CZSS Jedinice lokalne samouprave (osiguravanje prijevoza) Organizacije civilnog društva Hrvatska udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu (projekt „Izjednači!“ UNICEF

Pokazatelji uspješnosti

<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj stručnjaka uključenih u rad mobilnog tima - Broj korisnika: djece i obitelji - Utvrđene potrebe djece u razvojnom riziku i s teškoćama u razvoju za kontinuiranom podrškom / drugim intervencijama - Broj korisnika upućenih drugim pružateljima usluga u zdravstvenom sustavu 	<p>Cilj:</p> <p>Razvijena usluga mobilnog stručnog tima za prevenciju i ranu intervenciju kod djece kojom je do kraja 2017. obuhvaćeno najmanje 20 korisnika.</p>
--	--

Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Povećanje obuhvata djece predškolske dobi strukturiranim aktivnostima socijalizacije, pripreme za školu i predškolskog odgoja.	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Jedinice lokalne samouprave	Dječji vrtići 4 Osnovne škole u području Gradske / narodne knjižnice Organizacije civilnog društva MZOS Županija (Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport)

Pokazatelji uspješnosti

<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrađen popis/plan uključivanja djece koja nisu obuhvaćena predškolskim odgojem u strukturirane aktivnosti socijalizacije i pripreme za školu - Broj djece obuhvaćene aktivnostima / broj djece po JLS 	<p>Cilj:</p> <p>Broj djece predškolske dobi koja su obuhvaćena strukturiranim aktivnostima socijalizacije, predškolskog odgoja i pripreme za školu povećan za 50% do kraja 2017.</p>
---	---

- Broj lokalnih stručnjaka koji sudjeluju u provedbi aktivnosti (iz škola i vrtića)
- Broj volontera i vanjskih suradnika koji sudjeluju u provedbi aktivnosti
- Trajanje aktivnosti po korisniku / djetetu

Operativni cilj br. 2

Unaprijediti sustav podrške djeci i mladima s invaliditetom, razvojnim teškoćama i teškoćama u učenju u cilju bolje integracije u redovan odgojno – obrazovni sustav

Aktivnost 2.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Nastavak i širenje usluge asistenta u nastavi za djecu i mlade s invaliditetom i teškoćama u razvoju	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Županija Jedinice lokalne samouprave	Škole – postojeća mreža asistenata u nastavi Organizacije civilnog društva MSPM (provedba natječaja u okviru ESF) HZZ (zapošljavanje asistenata uz korištenje mjera APZ)

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj djece/mladih koji trenutno koriste uslugu asistenta u nastavi
- Broj djece/mladih uključenih u korištenje usluge tijekom 2016. i 2017. godine
- Broj postojećih i broj novih asistenata u nastavi uključenih u pružanje usluge tijekom 2016. i 2017. godine
- Broj radnih sati pružene usluge dnevno / tjedno / mjesečno
- Broj škola u kojima postoji usluga asistenta u nastavi / Broj škola u kojima je uvedena usluga asistenta u nastavi tijekom 2015. i 2016.

Cilj:

Zadovoljiti 100% potrebu za pomoćnicima u nastavi na području nadležnosti CZSS Hrvatska Kostajnica

Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Razvoj produženog boravka za djecu i mlade s teškoćama u učenju u četiri osnovne škole u cilju pružanja psihosocijalne i savjetodavne podrške	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Županija Osnovne škole	Educirani djelatnici osnovnih škola Organizacije civilnog društva koje provode projekte s djecom i mladima kao koris- nicima Savjetovanišna služba školske medicinske ZJZ Sisačko – moslavačke županije Jedinice lokalne samouprave kroz osiguranje prijevoza.

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Napravljena procjena potreba za produženim boravkom za djecu i mlade s teškoćama u učenju
- Broj djece i mladih s teškoćama u učenju uključenih u produženi boravak
- Broj škola koje su razvile uslugu produženog boravka u cilju pružanja psiho-socijalne i savjetodavne podrške djeci i mladima s teškoćama u učenju
- Statistika školskog uspjeha djece s teškoćama u učenju na kraju školske godine

Cilj:

Zadovoljiti 100% potrebu za psiho-socijalnom i savjetodavnom podrškom djeci i mladima s teškoćama u učenju kroz produženi boravak u 4 škole do kraja 2017.

Operativni cilj br. 3
Razvoj i širenje udomiteljstva za djecu i mlade

Aktivnost 3.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Provođenje kampanje informiranja i motiviranja potencijalnih udomiteljskih obitelji - TV i radio emisije, roditeljski sastanci u vrtićima i školama, tribine u lokalnim zajednicama, suradnja svih dionika	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	CZSS	Program podrške razvoja udomiteljstva za djecu, koji provodi Centar SIRIUS u partnerstvu sa CZSS JLS Uduge udomitelja za djecu; Forum za kvalitetno udomiteljstvo Organizacije civilnog društva Mediji Škole i vrtići (roditeljski sastanci) Vjerske organizacije

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj novih nesrodničkih udomiteljskih obitelji
- Broj uključenih škola / Broj uključenih dječjih vrtića
- Broj uključenih TV i Radio stanica
- Broj realiziranih promotivnih događanja (tribine, sajmovi, događaji u zajednici...)
- Broj realiziranih radio emisija / Broj nastupa na TV-u / Broj objavljenih članaka u novinama i tiskovinama/
- Broj objava na web portalima
- Broj stručnih djelatnika CZSS i JLS uključenih u kampanju

Cilj:

Povećan broj novih nesrodničkih udomiteljskih obitelji za djecu na području nadležnosti CZSS za 50% do kraja 2017.

Aktivnost 3.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Edukacija, savjetovanje i podrška novim i postojećim udomiteljskim obiteljima, organizirana supervizija za udomitelje za djecu.	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	CZSS H. Kosta- jnica u surad- nji s CZSS Sisak – Podružnicom Obiteljski centar	Forum za kvalitetno udomiteljstvo Udruge udomitelja za djecu Druge profesionalne udruge koje pružaju usluge edukacije, savjetovanja i supervizije

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj novih udomiteljskih obitelji - polaznika edukacije
- Ukupan broj sati provedene edukacije / broj sati edukacije po udomiteljskoj obitelji
- Broj stručnih djelatnika CZSS, Podružnice OC i udruga uključenih u pružanje edukacije
- Broj sati pruženog savjetovanja i supervizije / broj sati savjetovanja i supervizije po korisniku

Cilj:

Sve postojeće i nove udomiteljske obitelji za djecu obuhvaćene edukacijom, savjetovanjem i supervizijom do kraja 2017.

Operativni cilj br. 4

Unaprijediti psiho-socijalnu podršku obiteljima u riziku

Aktivnost 4.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Osiguranje stručne podrške i supervizije voditeljima Mjere stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu i voditeljima <i>Mjera intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu</i>	Kolovoz 2016 - prosinac 2017.	CZSS Hrvatska Kostajnica CZSS Sisak – Podružnica Obiteljski centar	Primjena socijalnog mentorstva, kao rezultata projekta „Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina“ Organizacije civilnog društva koje pružaju usluge edukacije, savjetovanja i supervizije profesionalcima.

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj uključenih voditelja
- Broj stručnjaka uključenih u pružanje stručne podrške
- Broj radnih sati pružene stručne podrške voditeljima
- Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva voditelja mjera pruženom stručnom podrškom.

Podići razinu kompetentnosti voditelja i povećati kvalitetu provedbe Mjera stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu Mjera intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu.

Aktivnost 4.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Razvoj multidisciplinarnog mobilnog tima za podršku, savjetovanje i edukaciju obitelji u riziku.	Kolovoz 2016 - prosinac 2017.	CZSS Županija (Upravni odjel za socijalnu skrb)	Dom zdravlja Sisak – ispostave Dvor i H. Kostajnica Organizacije civilnog društva SOS Dječje selo – projekt „Brižan dom za svako dijete“ JLS (osiguranje prijevoznih sredstava) Škole (školski pedagozi i psiholozi)

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Broj obitelji obuhvaćenih uslugama mobilnog tima - Broj stručnjaka uključenih u mobilni tim - Broj usluga mobilnog tima po obitelji / broj sati savjetovanja i edukacije - Procjena CZSS o stanju obitelji nakon pruženih usluga mobilnog tima 	Cilj: Uspostaviti multidisciplinarni mobilni tima za podršku, savjetovanje i edukaciju obitelji u riziku koji će pružati usluge za najmanje 15 obitelji do kraja 2017.
--	--

Operativni cilj br. 5

Unaprijediti usluge izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja i kvalitete provođenja slobodnog vremena u zajednici za djecu i mlade

Aktivnost 5.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Podrška osnivanju i provođenju programa Centra za mlade u H. Kostajnici i Info centara za djecu i mlade u Dvoru i Hrvatskoj Dubici	Siječanj 2016 - travanj 2017.	RCT Zagreb	Jedinice lokalne samouprave (prostori u vlasništvu JLS) Škole; vijeća učenika Savjeti mladih u JLS Lokalne OCD; volonteri MSPM, MZOS, Županija (natječaji za projekte OCD)

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Broj korisnika Centra za mlade i Info centara za djecu i mlade - Broj realiziranih aktivnosti / programa /radionica; broj korisnika po aktivnosti / programu /radionici - Broj događaja u zajednici kojim se promovira rad Centra za mlade i Info centara - Broj novih projekata / aktivnosti / programa koji se implementiraju nakon osnivanja 	Cilj: Uključiti najmanje 70 djece i mladih u području provedbe projekta u aktivnosti u Centra za mlade u H. Kostajnici i Info centara za djecu i mlade u Dvoru i H. Dubici i osigurati održivost rada nakon završetka projektnog financiranja.
---	--

- Broj suradnika / volontera iz lokalnih zajednica uključenih u rad Centra za mlade i Info centara

Aktivnost 5.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Prijavljivanje projekata na natječaje Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te Sisačko-moslavačke županije u području odgoja, obrazovanja i unapređenja kvalitete života djece i mladih	Siječanj 2016 - travanj 2017.	LAG UNA Organizacije civilnog društva	JLS i škole kao partnerske organizacije i resursi za provedbu projekta MSPM, MZOS, Županija kao provoditelji natječaja OCD koje pružaju edukaciju i podršku u pisanju projektnih prijedloga (IKS Petrinja, CCI Zagreb)

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj razvijenih / prijavljenih projekata na natječaje u području odgoja, obrazovanja i unapređenja kvalitete života djece i mladih
- Broj odobrenih i realiziranih projekta
- Broj OCD i drugih partnerskih organizacija koje sudjeluju u provedbi
- Broj djece i mladih – korisnika projekata
- Obuhvaćenost područja provedbom aktivnosti – broj lokalnih zajednica u kojima se provode novo

Cilj:

Povećan broj projektnih prijedloga koji su prijavljeni na natječaje u području odgoja, obrazovanja i unapređenja kvalitete života djece i mladih, a koji se odnose na područje u nadležnosti CZSS H. Kostajnica za 70% do kraja 2017.

NAZIV PRIORITETA: ODRASLE OSOBE S INVALIDITETOM

Operativni cilj br. 1

Unaprijediti socijalno uključivanje kroz razvoj i širenje usluga u zajednici za odrasle osobe s invaliditetom

Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Nastavak aktivnosti poludnevnog boravka u Društvenom centru Kostajnica za 20 korisnika	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	RCT Zagreb	Centar za rehabilitaciju Komarevo JLS (prostorije Društvenog centra i podrška u organizaciji prijevoza) Educirani voditelji aktivnosti i volonteri Volonterski klub SŠ H. Kostajnica OCD u lokalnim zajednicama; Društva Crvenog križa

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Broj korisnika - Broj dolazaka u Društveni centar po korisniku - Broj realiziranih sati strukturiranih aktivnosti u Društvenom centru - Broj različitih aktivnosti koje se provode u Društvenom centru - Broj volontera koji se uključuju u aktivnosti - Broj članova obitelji koje sudjeluju u aktivnostima - Broj događaja u zajednici u kojima sudjeluju korisnici Društvenog centra 			Cilj: Osigurati održivost rada Društvenog centra i pružanje usluga poludnevnog boravka za najmanje 20 korisnika do kraja 2017.
Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Organiziranje multidisciplinarnog mobilnog tima za podršku osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	CZSS	Centar za rehabilitaciju Komarevo (u procesu deinstitucionalizacije i transformacije) Dom zdravlja Sisak – ispostave Dvor i H. Kostajnica Društva Crvenog križa i druge OCD Voditelji aktivnosti u Društvenom centru i obučeni volonteri JLS (osiguravanje prijevoznih sredstava)

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Broj stručnjaka iz lokalne zajednice koji sudjeluju u mobilnom timu - Broj korisnika – OSI i članova njihovih obitelji - Broj pruženih usluga po korisniku / trajanje pruženih usluga - Ispitivanje zadovoljstva korisnika pruženom uslugom i podrškom 			Cilj: Razvijena usluga multidisciplinarnog mobilnog tima za podršku osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji kojom je obuhvaćeno najmanje 20 korisnika do kraja 2017.
Aktivnost 1.3	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Obuka i uključivanje volontera u pružanje podrške osobama s invaliditetom u obavljanju svakodnevnih aktivnosti	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Gradsko i Općinsko društvo Crvenog Križa	Volonterski klub Srednje škole u Hrvatskoj Kostajnici RCT i druge organizacije civilnog društva u lokalnim zajednicama JLS

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj volontera uključenih u podršku osobama s invaliditetom
- Ukupan broj sati edukacije za volontere / broj sati edukacije po volonteru
- Broj korisnika
- Broj pruženih usluga po korisniku
- Vrsta i učestalost aktivnosti u kojima OSI volonteri pružaju podršku

Cilj:

Osigurana edukacija i kontinuirana podrška za 15 volontera koji pružaju podršku u obavljanju svakodnevnih aktivnosti za najmanje 10 osoba s invaliditetom.

Operativni cilj br. 2
Podrška procesu deinstytucionalizacije i prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom

Aktivnost 2.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Pokretanje inicijative za uspostavu usluge organiziranog stanovanja u lokalnim zajednicama za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama	Siječanj 2016 - prosinac 2016.	CZSS JLS	Županija (Upravni odjel za socijalnu skrb) Centar za rehabilitaciju Komarevo Udruga za promicanje inkluzije Plan deinstytucionalizacije Centra Komarevo Socijalni plan SMŽ

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj sastanaka relevantnih dionika
- Zaključci relevantnih radnih skupina i tijela
- Broj dionika koji sudjeluju u inicijativi

Cilj:

Usluge organiziranog stanovanja za osobe s invaliditetom u lokalnim zajednicama uvrštena je u socijalni plan SMŽ i plan deinstytucionalizacije Centra za rehabilitaciju Komarevo.

Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Potpisivanje Sporazuma o suradnji s jedinicama lokalne samouprave, županijom, DUUDI i APN u cilju osiguravanja stambenih jedinica za potrebe organiziranog stanovanja OSI u lokalnim zajednicama	Siječanj 2017 - prosinac 2017.	Centar za rehabilitaciju Komarevo	CZSS JLS Županija Program provedbe strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Broj dionika koji sudjeluju u zagovaranju za potpisivanje sporazuma i obvezivanje relevantnih javnih tijela - Broj održanih sastanaka s relevantnim dionicima - Zapisnici i zaključci 			Cilj: Obvezivanje dionika za rješavanje stambenog zbrinjavanja osoba s invaliditetom u lokalnim zajednicama kroz osiguravanje 6 stambenih jedinica.
Aktivnost 2.3	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Priprema projektne dokumentacije za adaptaciju i uređenje najmanje 6 stambenih jedinica za potrebe organiziranog stanovanja u zajednici	Siječanj 2017 - prosinac 2017.	Centar za rehabilitaciju Komarevo	JLS Županija Sredstva dostupna u okviru ESF i EFRR

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Broj stambenih jedinica predviđenih za stambeno zbrinjavanje i razvoj stambenih zajednica - Broj potpisanih ugovora o davanju nekretnina na korištenje - Broj projektnih prijedloga za osiguravanje sredstava za izradu dokumentacije 			Cilj: Osigurana sredstva za pripremu projektne dokumentacije za adaptaciju i uređenje najmanje 6 stambenih jedinica za potrebe organiziranog stanovanja u zajednici.
--	--	--	--

NAZIV PRIORITETA: DUGOTRAJNO NEZAPOSLENE OSOBE

Operativni cilj br. 1

Poticanje zapošljavanja socijalno isključenih osoba i osoba u riziku od socijalnog isključivanja

Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Izrada, praćenje i evaluacija zajedničkih planova traženja posla/poticanja zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene korisnike usluga u sustavu socijalne skrbi u suradnji CZSS i ispostava HZZ	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	Hrvatski zavod za zapošljavanje – Ispostave Hrvatska Kostajnica i Dvor	CZSS Mjere za poticanje zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Pokazatelji uspješnosti

<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj individualnih savjetovanja s dugotrajno nezaposlenim korisnicima usluga u sustavu socijalne skrbi - Broj djelatnika CZSS i HZZ uključenih u izradu zajedničkih planova traženja posla/poticanja zapošljavanja - Broj izrađenih zajedničkih Individualnih planova skrbi / Individualnih planova traženja posla - Broj realiziranih zapošljavanja korisnika uz korištenje mjera za poticanje zapošljavanja - Broj realiziranih zapošljavanja korisnika bez korištenja mjera za poticanje zapošljavanja 	<p>Cilj:</p> <p>Zajednički planovi traženja posla / poticanja zapošljavanja u suradnji CZSS i HZZ izrađeni za najmanje 25 korisnika od kojih se najmanje 50 % zaposlilo do kraja 2017.</p>
---	---

Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Izrada godišnjih planova potreba za zapošljavanjem osoba preko programa javnih radova za svaku JLS	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	JLS u konzultacijama s komunalnim poduzećima i neprofitnim organizacijama – prihvatljivim korisnicima mjera poticajnog zapošljavanja.	HZZ – Ispostave Hrvatska Kostajnica i Dvor CZSS Komunalna poduzeća Organizacije civilnog društva koje provode projekte javnog rada

Pokazatelji uspješnosti

<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj JLS uključenih u planiranje potreba - Broj komunalnih poduzeća i neprofitnih organizacija koje prijavljuju projekte i potrebu za javnim radom - Broj planiranih radnih mjesta po programu javnih radova i planirana duljina zaposlenja - Broj realiziranih projekata javnih radova / broj korisnika zaposlenih po programu javnih radova 	<p>Cilj:</p> <p>Unapređena suradnja JLS i drugih provoditelja projekata javnih radova i HZZ-a kroz planiranje potreba za zapošljavanjem po programu javnih radova u najmanje 3 lokalne zajednice do kraja 2017.</p>
--	--

Aktivnost 1.3	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Ciljano uključivanje u programe javnih radova i druge mjere poticanja zapošljavanja socijalno isključenih korisnika na temelju zajedničkog individualnog plana	Siječanj 2017 - prosinac 2017.	Hrvatski zavod za zapošljavanje	JLS kao provoditelji projekata javnih radova Komunalna poduzeća kao provoditelji javnih radova Neprofitne organizacije kao provoditelji javnih radova CZSS Drugi poslodavci – potencijalni korisnici mjera za poticanje zapošljavanja

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj dugotrajno nezaposlenih korisnika ZMN i drugih usluga u sustavu socijalne skrbi zaposlenih preko programa javnih radova / mjera za poticanje zapošljavanja
- Broj poslodavaca kod kojih se zapošljavaju korisnici
- Trajanje zaposlenja po korisniku

Cilj:

Najmanje 15 dugotrajno nezaposlenih korisnika ZMN i drugih usluga u sustavu socijalne skrbi zaposlilo se zahvaljujući suradnji CZSS i HZZ i korištenju poticjanih mjera zapošljavanja.

Operativni cilj br. 2

Poticanje i razvoj društvenog poduzetništva kao oblika zapošljavanja marginaliziranih i drugih teško zapošljivih osoba

Aktivnost 2.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Informiranje javnosti i promoviranje društvenog poduzetništva i zadrugarstva uz organiziranje Sajma društvenog poduzetništva	Siječanj 2017 - prosinac 2017.	LAG UNA	JLS Postojeće zadruge i društvena poduzeća Organizacije civilnog društva Županija (upravni odjel za poduzetništvo i turizam) Turistička zajednica Grada Hrvatska Kostajnica kao jedan od organizatora „Kestenijade“ - najposjećenije lokalne manifestacije

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj održanih radionica / Broj održanih okruglih stolova / Broj predstavljenih zadruga i društvenih poduzeća na različitim lokalnim manifestacijama
- Ukupan broj organizacija i institucija uključenih u promotivne aktivnosti socijalnog poduzetništva
- Ukupan broj stručnih djelatnika uključenih u promoviranje društvenog poduzetništva
- Organiziran Sajam društvenog poduzetništva u okviru „Kestenijade“

Cilj:

Održano najmanje 5 informativnih događaja (radionica/ okruglih stolova) na kojem je promovirano zadrugarstvo i društveno poduzetništvo uz sudjelovanje najmanje 100 sudionika iz lokalnih zajednica; Održan Sajam Društvenog poduzetništva na „Kestenijadi“ 2017.

Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Informativna i edukativna podrška postojećim zadrugama u cilju umrežavanja, poboljšanja poslovanja i zapošljavanja uključujući tehničku pomoć u pripremi projekata	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	LAG UNA	SIMORA OCD koje pružaju podršku u razvoju i pripremi projekata Hrvatski savez zadruga Hrvatska mreža za ruralni razvoj Zadruga za etično financiranje JLS

Pokazatelji uspješnosti

<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj održanih informativnih i edukativnih događaja za postojeće i nove zadruge / broj sati edukacije - Broj korisnika / zadruga koje sudjeluju u informiranju i savjetovanju - Broj stručnjaka / organizacija / ustanova uključenih i informiranje i edukaciju zadrugara - Broj pripremljenih i prijavljenih projekata zadruga na natječaje za bespovratna sredstva i ciljane kreditne linije - Broj ostvarenih bespovratnih potpora i ciljanih kredita za unapređenje poslovanja zadruga 	<p>Cilj:</p> <p>Najmanje 5 zadruga podržane su za unapređenje poslovanja i pripremu projektnih prijedloga za bespovratna sredstva / ciljano kreditiranje.</p>
---	--

Aktivnost 2.3	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Razvoj i prijavljivanje projekata u području društvenog poduzetništva, s uključenom komponentom zapošljavanja teško zapošljivih kategorija, za dostupna sredstva financiranja iz EU i domaćih fondova.	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	LAG UNA	EU Strukturni fondovi – ESF, EFRR i EPFRR Operativni programi Konkurentnost i kohezija i Učinkoviti ljudski potencijali Natječaji u okviru Poduzetničkog impulsa MRRFEU, MINPO OCD koje pružaju podršku u razvoju i pripremi projekata

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Broj pripremljenih i prijavljenih projekata u području društvenog poduzetništva i poticanja zapošljavanja teško zapošljivih kategorija korisnika
- Broj ugovorenih projekata
- Broj prijavitelja – nositelja i partnerskih organizacija
- Broj novih zapošljavanja planiranih prijavljenim projektnim prijedlozima
- Broj realiziranih zapošljavanja teško zapošljivih kategorija korisnika u ugovorenim projektima društvenog poduzetništva i poticanja zapošljavanja teško zapošljivih kategorija korisnika

Cilj:

Najmanje dva ugovorena projekta razvoja društvenog poduzetništva i/ili poticanja zapošljavanja teško zapošljivih kategorija korisnika do kraja 2017.

NAZIV PRIORITETA: JAČANJE KAPACITETA PRUŽATELJA SOCIJALNIH USLUGA U ZAJEDNICI

Operativni cilj br. 1

Unaprijediti koordinaciju i umrežavanje različitih pružatelja i usluga u lokalnoj zajednici

Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Uspostava i kontinuirani rad stalne radne skupine za praćenje i evaluaciju provedbe plana socijalnih usluga i koordinaciju pružatelja usluga osobama u stanju socijalne potrebe.	Siječanj 2016 - prosinac 2016.	CZSS	Formirana radna skupina za izradu plana socijalnih usluga u projektu „Kod kuće je najbolje“ JLS Društva Crvenog križa RCT i druge organizacije civilnog društva u lokalnim zajednicama Policija u zajednici Škole i vrtići Dom zdravlja Sisak – Ispostave H. Kostajnica i Dvor

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Potpisan Sporazum dionika o formiranju stalne radne skupine za socijalno planiranje
- Izrađen i usvojen program rada Radne skupine za socijalno planiranje
- Broj sastanaka Radne skupine / broj sudionika na sastancima
- Broj ostalih dionika koji sudjeluju u Radnoj skupini
- Izveštaji o provedbi Plana socijalnih usluga / Evaluacija provedbe plana socijalnih usluga
- Izrađen i usvojen novi plan socijalnih usluga za naredno razdoblje

Cilj:

Osigurano praćenje i evaluacija provedbe plana socijalnih usluga kroz rad trajne radne skupine čiji su članovi predstavnici svih relevantnih dionika te koordinacija pružatelja usluga na principu *case managementa*.

Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Osiguravanje efikasne i učinkovite komunikacije i razmjene informacija o uslugama i pravima u različitim sektorima putem specijaliziranog Foruma na mrežnim stranicama i <i>mailing liste</i> .	Siječanj 2017 - prosinac 2017.	CZSS	LAG UNA (održavanje i tehnička podrška) Dom zdravlja Sisak – Ispostave H. Kostajnica i Dvor JLS Organizacije civilnog društva Škole i vrtići Županija

Pokazatelji uspješnosti

<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj registriranih korisnika Foruma - Broj otvorenih tema i broj objava po temi - Broj autora koji objavljuju - Ukupni broj pregleda / Broj pregleda po objavi 	<p>Cilj:</p> <p>Otvoren, redovno održavan internetski Forum na web stranici CZSS, na kojoj redovito objavljuje i prati informacije vezano za usluge u različitim sustavima najmanje 20 predstavnika dionika.</p>
---	---

Aktivnost 1.3	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Izrada i redovito ažuriranje elektroničkog kataloga socijalnih usluga te usluga i prava u drugim sektorima za osobe u stanju socijalne potrebe.	Siječanj 2017 - prosinac 2017.	CZSS	Dom zdravlja Sisak – Ispostave H. Kostajnica i Dvor JLS Organizacije civilnog društva Škole i vrtići Županija (Upravni odjeli za socijalnu skrb, zdravstvo i prosvjetu, kulturu i sport) LAG UNA (održavanje i tehnička podrška)

Pokazatelji uspješnosti

<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj organizacija / ustanova / institucija koje surađuju u popisivanju i redovitim ažuriranjem usluga i prava u sustavu socijalne skrbi, zdravstvene skrbi te drugih usluga i prava za osobe u stanju socijalne potrebe - Broj usluga / prava registriranih u Katalogu - Broj ažuriranja Kataloga / vrsta izmjena i dopuna Kataloga - Ukupni broj pregleda kataloga / broj pregleda po kategoriji / usluzi 	<p>Cilj:</p> <p>Izrađen Katalog usluga i prava u različitim sektorima za osobe u stanju socijalne potrebe koji je objavljen i redovito ažuriran na stranicama CZSS Hrvatska Kostajnica.</p>
---	--

Operativni cilj br. 2**Poticati profesionalno usavršavanje pružatelja socijalnih, obrazovnih i zdravstvenih usluga**

Aktivnost 2.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Procjena potreba i izrada plana profesionalnog usavršavanja pružatelja socijalnih, obrazovnih i zdravstvenih usluga u cilju unapređenja usluga i kvalitete rada s korisnicima u stanju socijalne potrebe.	Siječanj 2016 - prosinac 2016.	Županija – Upravni odjeli za socijalnu skrb, zdravstvo i prosvjetu, kulturu i sport	Savjet za socijalnu skrb SMŽ JLS CZSS Dom zdravlja Sisak - Ispostave H. Kostajnica i Dvor

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori: <ul style="list-style-type: none"> - Broj organizacija / ustanova koje sudjeluju u procjeni potreba i izradi plana - Izrađen upitnik i provedeno ispitivanje - Broj sudionika istraživanja - Izrađen izvještaj o provedenom istraživanju potreba - Plan usavršavanja na temelju procijenjenih potreba sastavni je dio plana i programa rada CZSS, škola i Doma zdravlja 	Cilj: Do kraja 2016. provedeno istraživanje u cilju procjene potreba za stručnim usavršavanjem djelatnika u sustavu socijalne i zdravstvene skrbi te u sustavu obrazovanja u području u nadležnosti CZSS Hrvatska Kostajnica.
---	---

Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Organiziranje / sudjelovanje u programima edukacije i stručnog usavršavanja sukladno procijenjenim potrebama i planu.	Siječanj 2016 - prosinac 2016.	CZSS Dom zdravlja Sisak - Ispostave H. Kostajnica i Dvor	Županija (Upravni odjeli za socijalnu skrb, zdravstvo i prosvjetu, kulturu i sport) Organizacije civilnog društva koje provode programe edukacija i stručnog usavršavanja u pojedinim područjima Sveučilišta / fakulteti Sredstva dostupna za usavršavanje u okviru ESF-a MSPM, MZOS, MZ

Pokazatelji uspješnosti

<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj djelatnika iz sustava socijalne, zdravstvene skrbi i obrazovanja koji su sudjelovali u programima usavršavanja i edukacije - Broj / vrsta organiziranih programa - Ukupni broj sati edukacije i stručnog usavršavanja / broj sati po djelatniku - Evaluacija zadovoljstva / korisnosti provedene edukacije i/ili usavršavanja 	<p>Cilj:</p> <p>10 Djelatnika u sustavu socijalne, zdravstvene skrbi i obrazovanja unaprijedili su svoje kompetencija za rad s osobama u socijalnoj potrebi sudjelovanjem u ciljanim programima edukacije i stručnog usavršavanja do kraja 2017.</p>
---	---

Aktivnost 2.3	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Organiziranje redovite profesionalne i peer supervizije za stručnjake u sustavu socijalne i zdravstvene skrbi te druge dionike koji sudjeluju u skrbi za najugroženije korisnike.	Siječanj 2016 - prosinac 2017.	CZSS Dom zdravlja Sisak - Ispostave H. Kostajnica i Dvor	Županija (Upravni odjeli za socijalnu skrb, zdravstvo i prosvjetu, kulturu i sport) Organizacije civilnog društva koje pružaju usluge supervizije u socijalnoj skrbi / zdravstvenoj djelatnosti. Strukovne udruge / komore MSPM, MZOS, MZ

Pokazatelji uspješnosti

<p>Indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sredstva osigurana za superviziju kao metod stručnog usavršavanja - Broj djelatnika iz sustava socijalne, zdravstvene skrbi i obrazovanja koji su usdjelovali u organiziranoj profesionalnoj i peer superviziji - Ukupni broj sati supervizije / broj sati po djelatniku 	<p>Cilj:</p> <p>Osigurana profesionalna i peer supervizija u cilju unapređenja kompetencija i kvalitete rada s najugroženijim korisnicima socijalnih usluga za najmanje 15 djelatnika u sustavu socijalne, zdravstvene skrbi i drugim dionicima.</p>
--	---

Aktivnost 2.4	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Resursi
Osiguravanje stipendija za obrazovanje u deficitarnim zanimanjima u području socijalne, zdravstvene skrbi i obrazovanja, u lokalnim zajednicama u području nadležnosti CZSS H. Kostajnica	Siječanj 2017 - prosinac 2017.	JLS	Županija (Upravni odjeli za socijalnu skrb, zdravstvo i prosvjetu, kulturu i sport) CZSS Dom zdravlja Sisak - Ispostave H. Kostajnica i Dvor ZIZ SMŽ

Pokazatelji uspješnosti

Indikatori:

- Provedeno ispitivanje i utvrđene potrebe za deficitarnim zanimanjima u području socijalne, zdravstvene skrbi i obrazovanja
- U proračunima JLS predviđena sredstva za stipendiranje osoba koje se obrazuju u deficitarnim zanimanjima
- Potpisani ugovori o stipendiranju uz obvezu rada u lokalnoj zajednici
- Broj dodijeljenih stipendija
- Broj i vrsta zanimanja za koja se dodjeljuju stipendije

Cilj:

U najmanje 3 JLS osigurana sredstva u proračunima za 2018 godinu za stipendiranje najmanje 3 stručnjaka u deficitarnim zanimanjima u području socijalne, zdravstvene skrbi i obrazovanja.

NOSITELJ
PROJEKTA

RCT
Zagreb

Rehabilitacijski centar za stres i traumu
Kvaternikov trg 12, 10000 Zagreb
tel/fax: 01 4641342
www.rctzg.hr, info@rctzg.hr

PARTNERI

Centar za
socijalnu skrb
Hrvatska
Kostajnica

Srpsko narodno vijeće
Gajeva 7/1, 10000 Zagreb
tel: 01 4886368, fax: 01 4886372
www.snv.hr, ured@snv.hr

Centar za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica
Josipa Marića 2, 444430 Hrvatska Kostajnica
tel/fax: 044/851185
www.czsshk.hr, dvukovic@socskrb.hr

Općina Dvor
Trg bana Josipa Jelačića 10, 44440 Dvor
tel: 044/525280, fax: 044/525299
www.dvor.hr, drustvenedjelatnosti@dvor.hr

Za više informacija
o EU fondovima:

Ministarstvo regionalnog razvoja
i fondova Europske unije
Račkoga 6, 10000 Zagreb
www.strukturnifondovi.hr

Posrednička tijela:

Hrvatski zavod za zapošljavanje
Ured za financiranje i ugovaranje
projekata Europske unije
Petračićeva 4, 10000 Zagreb
www.hzz.hr/dfc, cesdfc@hzz.hr

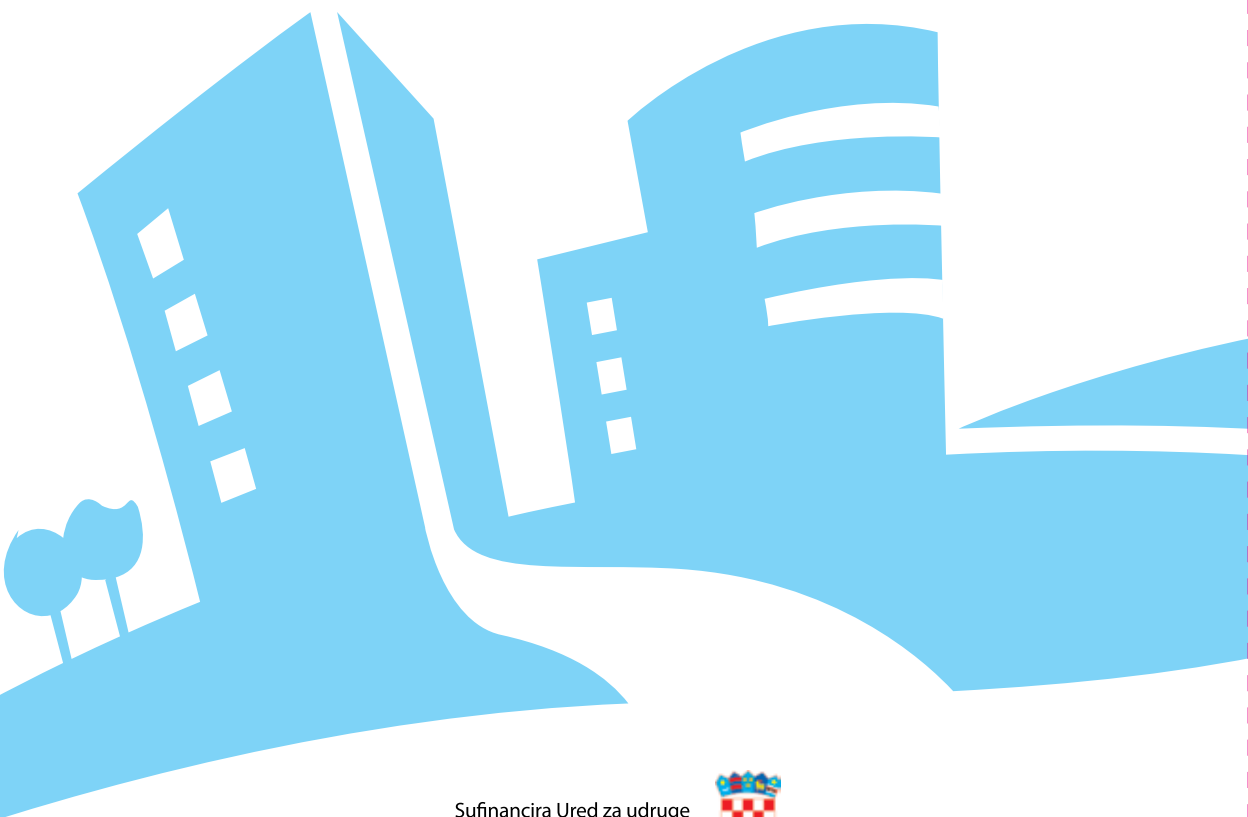
Ministarstvo socijalne politike i mladih
Savska cesta 66, 10000 Zagreb
www.mspm.hr, ministarstvo@mspm.hr

RCT
Zagreb

Centar za
socijalnu skrb
Hrvatska
Kostajnica

Sufinancira Ured za udruge
Vlade Republike Hrvatske

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge